

Danmarks Nationalbank

Beretning og regnskab

N
O
O
O

D A N M A R K S
N A T I O N A L
B A N K 2 0 0 9

BERETNING OG REGNSKAB 2009

Direktionen vil fremlægge årsberetningen for 2009 på repræsentantskabsmødet 16. marts 2010 med bestyrelsens indstilling om godkendelse.

Redaktionen er afsluttet 3. marts 2010.

Beretning og regnskab 2009 er oversat til engelsk.

Det lille billede på forsiden viser Skarpsallingkarret, som er gengivet på 50-kronesedlen i den nye danske seddelserie (2009-serien). Motivet er udformet af kunstner Karin Birgitte Lund.

Det er tilladt at kopiere fra publikationen, forudsat at Danmarks Nationalbank udtrykkeligt anføres som kilde. Det er ikke tilladt at ændre eller forvanske indholdet.

Beretningen er tilgængelig på Nationalbankens websted: www.nationalbanken.dk, under publikationer og kan rekvireres ved brug af bestillingsformular på webstedet.

Beretning og regnskab 2009 kan også rekvireres ved henvendelse til:

Danmarks Nationalbank
Kommunikation
Havnegade 5
1093 København K

Telefon 33 63 70 00 (direkte) eller 33 63 63 63
Ekspeditionstider, mandag-fredag kl. 9.00 -16.00
E-mail: kommunikation@nationalbanken.dk

Signaturforklaring:

- Nul

0 Mindre end en halv af den anvendte enhed

• Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

... Tal foreligger ikke

Som følge af afrundinger kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totalbeløb.

Rosendahls - Schultz Grafisk A/S
ISSN 1397-4017
ISSN (Online) 1398-3830

Indhold

FORORD	5
--------------	---

BERETNING FRA DIREKTIONEN

DIREKTIONENS BERETNING 2009

International baggrund for dansk økonomi	8
Dansk økonomi	10
Penge- og valutapolitik	12
Det indenlandske finansielle system	16
Ny europæisk tilsynsstruktur	17
Internationalt monetært samarbejde	18
Sedler og mønter	19
Betalingsformidling	20
Statistik	22

BANKENS VIRKSOMHED OG ORGANISATION

Medarbejderne	24
Nationalbankens bygninger	25
Ledelse og organisation	26
Direktionens repræsentation i bestyrelser, internationale organisationer mv.	27
Organisationsplan 1. marts 2010	29

RISIKOSTYRING

Operationel risiko	30
Finansiell risiko	30

REGNSKAB FOR ÅRET 2009

REGNSKAB	39
----------------	----

Tabeltillægget er offentliggjort særskilt på Nationalbankens websted,
www.nationalbanken.dk

Forord

Nationalbanken er Danmarks centralbank. Nationalbanken blev oprettet i 1818 og har siden 1936 været en selvejende institution. Lovgrundlaget for bankens virksomhed er nationalbankloven fra 1936. Den fastlægger, at Nationalbankens formål er at opretholde et sikkert pengevæsen og at lette og regulere pengeomsætning og kreditgivning. Nationalbanken er uafhængig af Folketing og regering i udformningen af pengepolitikken.

Nationalbankens Beretning og regnskab indeholder en præsentation og beskrivelse af bankens regnskab for 2009 og en beretning fra direktionen. Beretningen beskriver den overordnede udvikling i dansk og international økonomi, penge- og valutapolitikken, det internationale samarbejde og årets vigtigste aktiviteter inden for Nationalbankens øvrige funktionsområder og organisation.

Den finansielle sektor og realøkonomien var i 2009 stærkt præget af den finansielle krise, hvilket fremgår af direktionens beretning og af regnskabet. For en grundigere belysning af den økonomiske og finansielle udvikling henvises til Nationalbankens kvartalsoversigter.

København 3. marts 2010

Nils Bernstein
formand

Torben Nielsen

Jens Thomsen

Beretning fra direktionen

Direktionens beretning 2009

INTERNATIONAL BAGGRUND FOR DANSK ØKONOMI

I 1. halvår 2009 var verdensøkonomien fortsat i recession, og den finansielle krise var for alvor blevet en realøkonomisk krise. I løbet af foråret blev de økonomiske indikatorer gradvist mindre negative, og i de fleste industrilande blev den økonomiske vækst positiv i 2. halvår 2009 efter fem til seks kvartaler med faldende produktion. Verdenshandlen og industriproduktionen begyndte at stige, om end fra et lavt niveau. I vækstøkonomierne var tilbageslaget i produktionen mindre, og vindingen kom allerede i 1. halvår. Fremgangen i de internationale konjunkturer var i høj grad drevet af midlertidige faktorer som lagertilpasninger og betydelige lempelser af den økonomiske politik. Mindre usikkerhed på de finansielle markeder hjalp også på vej.

Det er endnu usikkert, om fremgangen i de internationale konjunkturer bliver selv bærende. Ifølge de seneste skøn fra internationale organisationer er der udsigt til en vækst i 2010 i den globale økonomi på 3,9 pct. og på 4,3 pct. i 2011. Vækstudsigterne er lidt svagere for Europa end for de øvrige store økonomier og stærkest i de nye vækstøkonomier.

Inflationen i industrilandene aftog i 1. halvår og blev negativ i USA og euroområdet, hvorefter den steg i 2. halvår. Udsvingene kan hovedsageligt henføres til de massive energiprisudsving gennem 2008. Stor ledig kapacitet afspejledes i beskedne stigninger i forbrugerpriserne rensset for energi og fødevarer. Råvarepriserne steg betydeligt i løbet af året i takt med stigende efterspørgsel fra især de asiatiske vækstøkonomier, dollarens depreciering og forbedrede forhold på de finansielle markeder. Prisen på en tønde råolie af Brent-kvalitet blev fordoblet fra årets begyndelse til knap 80 dollar ved årets udgang.

Forholdene på de finansielle markeder er blevet forbedret fra foråret 2009. Kreditspændene blev indsnævret efter en kraftig udvidelse fra efteråret 2008 til foråret 2009. Aktiekurserne fortsatte i begyndelsen af året med at falde, men steg derefter støt. Aktiekurserne i USA og euroområdet steg med omkring 20 pct. fra årets begyndelse til årets udgang og med omkring 60 pct. fra lavpunktet i foråret til årets udgang. Kurserne er dog stadig langt under de hidtidige højdepunkter. De lange statsobligationsrenter i USA og Europa steg i 1. halvår i takt med for-

bedrede vækstudsigter og gunstigere finansielle forhold, men faldt herefter lidt tilbage og forblev, trods en del udsving, nogenlunde uændrede igennem 2. halvår. I slutningen af 2009 var renten på den toneangivende amerikanske og tyske 10-årige statsobligation henholdsvis 3,8 pct. og 3,4 pct. mod henholdsvis 2,4 pct. og 3,0 pct. i begyndelsen af året. Den rigelige likviditet skabte en stor efterspørgsel efter statsobligationer, hvilket var med til at holde renterne nede trods et stort og stigende udstedelsesomfang.

Euroen viste overvejende tendens til styrkelse over for amerikanske dollar og japanske yen i løbet af året, hvorimod euroen efter en del udsving blev svækket lidt over for svenske kroner og britiske pund. Den amerikanske dollar blev svækket over for de fleste valutaer fra foråret til begyndelsen af december, hvorved den kraftige styrkelse i efteråret 2008 blev reverseret. Svækkelsen skal ses i lyset af de lave amerikanske renter. USA har status som "safe haven". I efteråret 2008 havde en global faldende risikoappetit ført til en stigende efterspørgsel efter amerikanske aktiver, og dollaren var blevet styrket. I takt med den øgede risikoappetit fra foråret 2009 flød kapitalen i højere grad ud af USA, hvilket svækkede dollaren. Bedre vækstudsigter førte fra starten af december til fornyet styrkelse af dollar, specielt over for euro. Efter årsskiftet blev tendensen forstærket af fokusering på de græske budgetproblemer, der svækkede euroen markant.

Guldprisen nåede et rekordniveau (nominelt) i starten af december på godt 1.200 dollar pr. troy ounce og sluttede på omkring 1.100 dollar ultimo december mod knap 900 dollar ved årets begyndelse. Stigningen kan bl.a. tilskrives store køb af guld fra centralbanker i flere vækstøkonomier og dollarens svækkelse.

Pengepolitikken forblev stærkt ekspansiv i de fleste lande i 2009. I USA blev de pengepolitiske renter fastholdt på et rekordlavt niveau på 0-0,25 pct. hele året, mens de pengepolitiske renter i euroområdet og Storbritannien blev nedsat gradvist i foråret til et ligeledes rekordlavt niveau på henholdsvis 1,0 pct. og 0,5 pct. Australien, Israel og Norge gennemførte i efteråret de første pengepolitiske renteforhøjelser siden den globale økonomiske krises begyndelse som følge af stigende aktivitet. Ud over de historisk lave pengepolitiske renter gjorde mange centralbanker i 2009 brug af kvantitative lempelser i form af rigelig likviditetstilførsel til de pengepolitiske modparter og køb af værdipapirer. I takt med normaliseringen af forholdene på de finansielle markeder aftog efterspørgslen efter nogle af de nye tiltag, så der i et vist omfang skete en automatisk udfasning. En del af lempelserne vil dog fortsætte i 2010.

De massive finanspolitiske lempelser for at begrænse de negative økonomiske konsekvenser af den finansielle krise førte til kraftigt sti-

gende offentlige budgetunderskud og gæld i de fleste industrilande. Ifølge Europa-Kommissionen overskred næsten alle EU-lande i 2009 stabilitets- og vækstpaktens grænse for budgetunderskud på 3 pct. af BNP, og for EU som helhed var underskuddet på 6,9 pct. af BNP. Knap halvdel af EU-landene overskred kravet om en offentlig gæld på højst 60 pct. af BNP.

DANSK ØKONOMI

Dansk økonomi oplevede i 1. halvår 2009 et ekstraordinært kraftigt fald i BNP, efter at der også i 2008 havde været nedgang i økonomien. Selvom væksten igen blev positiv fra 3. kvartal 2009, lå BNP ved årets udgang 6,7 pct. under toppunktet i 4. kvartal 2007. Afmatningen begyndte som en reaktion på et meget højt kapacitetspres i årene inden og blev fra 2. halvår 2008 forstærket af den finansielle krise og det internationale tilbageslag.

HOVEDTAL FOR DANSK ØKONOMI					Tabel 1
Realvækst i forhold til året før, pct.	2005	2006	2007	2008	2009
Bruttonationalprodukt, BNP	2,4	3,4	1,7	-0,9	-5,1
Privat forbrug	3,8	3,6	2,4	-0,2	-4,6
Offentligt forbrug og investeringer	1,2	3,6	1,0	1,3	2,5
Erhvervsinvesteringer	-0,1	16,1	3,5	-0,1	-12,4
Boliginvesteringer	17,3	9,6	3,4	-14,2	-16,8
Indenlandsk efterspørgsel ekskl. lagerinvesteringer	3,3	5,6	2,2	-0,8	-4,3
Lagerinvesteringer ¹	0,2	-0,3	-0,3	0,3	-1,9
Indenlandsk efterspørgsel i alt	3,4	5,2	1,9	-0,5	-6,2
Eksport	8,0	9,0	2,2	2,4	-10,7
Import	11,1	13,4	2,6	3,3	-13,2
Nettoeksport ¹	-0,8	-1,5	-0,1	-0,4	1,0
Registrerede ledige, pct. af arbejdsstyrken ...	5,1	3,9	2,8	1,8	3,5
Lønindeks ² , vækst i pct.	2,9	3,1	3,8	4,4	3,1
Forbrugerprisindeks ³ , vækst i pct.	1,7	1,9	1,7	3,6	1,1
Boligprisindeks ⁴ , vækst i pct.	22,1	18,3	2,1	-7,8	-7,5
Betalingsbalance, pct. af BNP	4,3	3,0	1,5	2,2	3,9
Offentlig budgetsaldo ⁵ , pct. af BNP	5,0	5,0	4,8	3,4	-3,0
Privat opsparingsoverskud ⁶ , pct. af BNP	-0,7	-2,1	-3,3	-1,3	6,9

Kilde: Danmarks Statistik.

¹ Bidrag til vækst i BNP.

² Danmarks Statistiks lønindeks for den private sektor.

³ EU-harmoniseret forbrugerprisindeks (HICP).

⁴ Realkreditrådets kvartalsvise ejendomsprisstatistik for parcel- og rækkehuse, vækst 4. kvartal-4. kvartal.

⁵ Offentlig budgetsaldo 2009 er jf. "Danmarks Konvergensprogram 2009", Regeringen 2010

⁶ Betalingsbalance minus offentlig budgetsaldo (forskelle ved afrunding).

Den registrerede ledighed var stigende gennem 2009 og nåede ved årets udgang op på 4,3 pct. af arbejdsstyrken. Ifølge arbejdskraftundersøgelsen var den EU-harmoniserede ledighed, som også inkluderer jobsøgende, der ikke er registreret som ledige, 6,8 pct. i 4. kvartal. I takt med afmatningen på arbejdsmarkedet ophørte meldingerne fra virksomhederne om problemer med at rekruttere nye medarbejdere.

Den stigende ledighed og de forværrede økonomiske udsigter medførte, at lønstigningstakten aftog. For den private sektor som helhed lå den årlige lønstigningstakt på 2,3 pct. i 4. kvartal 2009 mod 4,2 pct. i samme kvartal året før. På trods heraf var lønstigningstakten året igennem højere end i udlandet.

Inflationen var i december 1,2 pct. år-år målt ved stigningen i det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks mod 2,4 pct. i december året før. Den indenlandsk markedsbestemte inflation, IMI, lå relativt højt året igennem. Det skyldes bl.a., at virksomhederne ikke fuldt ud lod lavere priser på input i produktionen slå igennem på salgspriserne. Desuden afspejler den høje IMI, at lønomkostningerne pr. produceret enhed steg betydeligt på grund af en svag produktivitetsudvikling.

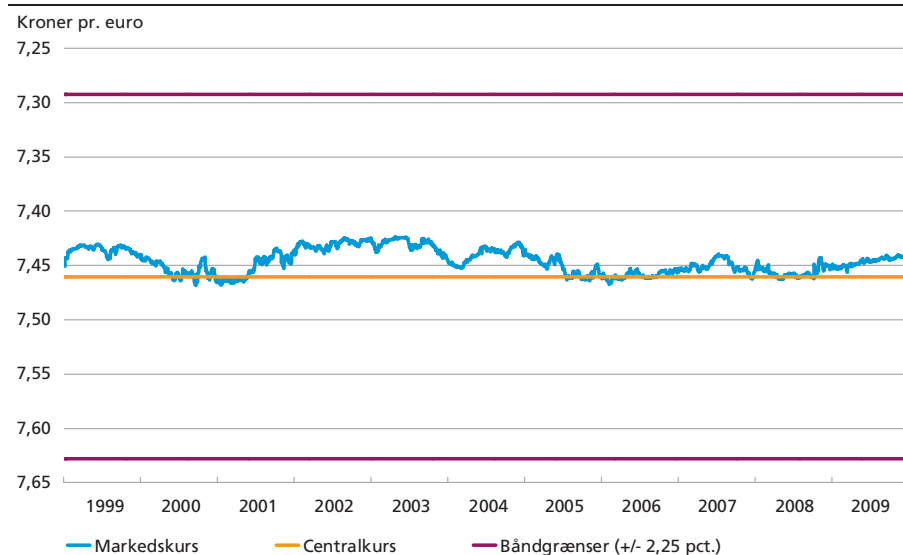
Den indenlandske efterspørgsel faldt 6,2 pct. i 2009. Privatforbruget blev reduceret med 4,6 pct., hvilket bl.a. skal ses i lyset af nedgangen i husholdningernes formue, herunder værdien af boligerne, den forværrede beskæftigelsessituation og usikkerheden knyttet til den finansielle krise. Det klemte boligmarked medførte endvidere, at boliginvesteringerne faldt betydeligt for andet år i træk. Erhvervsinvesteringerne aftog også kraftigt i 2009 som følge af den markante svækkelse af virksomhedernes afsætningsmuligheder, der førte til ledig kapacitet. Desuden nedbragte virksomhederne deres lagre betydeligt.

Eksporten faldt med 10,7 pct. i 2009 som følge af den historisk kraftige tilbagegang i verdenshandlen. Den svage indenlandske efterspørgsel medførte dog, at importen faldt mere end eksporten, og nettoeksporten bidrog positivt til BNP-væksten. Den nominelle effektive kronekurs var ved årets udgang lidt lavere end ved årets start. Konkurrenceevnen blev dog forværret, da lønningerne steg mere end i udlandet, og produktiviteten udviklede sig svagt.

De offentlige finanser blev forringet betydeligt i 2009, og den offentlige saldo gik fra et overskud i 2008 på 3,4 pct. af BNP til et underskud på 3,0 pct. i 2009. Vendingen fra overskud til underskud skyldes de automatiske stabilisatorer i form af lavere skatteindtægter og højere udgifter til indkomstoverførsler, og at finanspolitikken blev lempet som følge af krisen. Der blev i årets løb igangsat betydelige offentlige anlægsarbejder, og det offentliges forbrug og investeringer steg 2,5 pct. i 2009.

KRONENS KURS OVER FOR EURO

Figur 1

Anm.: Omvendt skala.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

PENGE- OG VALUTAPOLITIK

Den danske penge- og valutapolitik er udformet med henblik på at holde kronen stabil over for euro. Som følge af euroområdetets lavinflationspolitik er herved skabt et grundlag for lav og stabil inflation i Danmark. Den formelle ramme for den danske fastkurspolitik er det europæiske valutasamarbejde, ERM2 (Exchange Rate Mechanism 2). Danmark deltager i samarbejdet med en centralkurs på 7,46038 kroner pr. euro, og udsvingsbåndet for kronekursen er +/- 2,25 pct. i forhold til centralkursen, jf. figur 1. Fastkurspolitikken indebærer, at de pengepolitiske renter er reserveret til fastholdelse af kronekursen omkring centralkursen.

Kronen lå i 2009 stabilt over for euroen tæt på centralkursen i ERM2. Nationalbanken købte i gennem året valuta mod kroner i markedet. I hele 2009 købte Nationalbanken netto valuta i forbindelse med intervention for ca. 154 mia.kr., jf. tabel 2. Valutareserven steg i samme periode med 183 mia.kr. til 395 mia.kr. ved udgangen af 2009. Staten optog netto lån i udlandet for 7 mia.kr. Statens udenlandske lån optages af hensyn til valutareserven.

Nationalbanken nedsatte i 2009 de pengepolitiske renter ad flere omgange, og Nationalbankens udlånsrente blev samlet reduceret med 2,55 procentpoint. Ved årets begyndelse var udlånsrenten og indskudsbevisrenten begge 3,75 pct., mens diskontoen og foliorenten var 3,50 pct.

**FORSKELLIGE FAKTORERS PÅVIRKNING AF PENGE- OG REALKREDIT-
INSTITUTTERNES NETTOSTILLING OVER FOR NATIONALBANKEN**

Tabel 2

Mia.kr.	2007	2008	2009
Statsfinansernes likviditetspåvirkning	-29	-111	55
Nationalbankens interventionskøb af valuta, netto	-2	-20	154
Andet	5	26	-12
Ændring i nettostillingen	-25	-106	197
Ultimo perioden:			
Nettostilling	-7	-113	84
Fordelt på:			
Indskudsbeviser	200	119	166
Indskud på folio	9	10	22
Pengepolitiske udlån	217	241	104
Memo:			
Lån i valuta ¹	...	108	0

Anm.: Opgjort i henhold til månedsbalancerne ultimo december. Penge- og realkreditinstitutternes lån i valuta i Nationalbanken indgår ikke i nettostillingen over for Nationalbanken.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

¹ Lån i valuta er lån ydet til penge- og realkreditinstitutter af Nationalbanken på basis af swapaftaler med Federal Reserve og ECB.

Ved udgangen af året var udlånsrenten 1,20 pct., indskudsbevisrenten 0,95 pct., foliorenten 0,85 pct. og diskontoen 1,00 pct. Spændet mellem Nationalbankens udlånsrente og Den Europæiske Centralbanks (ECBs) udlånsrente ved de primære markedsoperationer, det pengepolitiske rentespænd, var ved begyndelsen af 2009 noget større end normalt, efter at det var blevet øget i efteråret 2008 i forbindelse med, at kronen kom under pres. Det pengepolitiske rentespænd blev efterfølgende mindsket. I løbet af 2009 blev det reduceret fra 1,25 pct. til 0,20 pct.

Nationalbanken nedsatte de pengepolitiske renter 16. januar, 6. marts, 3. april og 11. maj med henholdsvis 0,75, 0,75, 0,25 og 0,35 procentpoint i forbindelse med, at ECB nedsatte sin rente ved de primære markedsoperationer. Nationalbanken nedsatte renten mere end ECB som følge af køb af valuta i markedet.

Efterfølgende nedsatte Nationalbanken selvstændigt renten ad flere omgange som følge af fortsat køb af valuta i markedet. Med virkning fra 8. juni blev Nationalbankens udlånsrente nedsat med 0,10 procentpoint. Samtidig blev renten på indskudsbeviser nedsat med 0,20 procentpoint, og diskontoen og foliorenten blev nedsat med 0,20 procentpoint. Med renteændringerne blev der indført en rentemarginal på 0,10 procentpoint mellem udlånsrenten og indskudsbevisrenten. Rentemarginalen havde til formål at give penge- og realkreditinstitutterne et incitament til i højere grad at udligne indbyrdes likviditetsforskelle via

pengemarkedet frem for at bruge Nationalbankens faciliteter. Både 14. august og 28. august nedsatte Nationalbanken sine pengepolitiske renter med 0,10 procentpoint. Den 25. september blev udlånsrenten og indskudsbevisrenten igen nedsat med 0,10 procentpoint, mens diskontoen og foliorenten blev fastholdt. Med virkning fra 29. september blev indskudsbevisrenten nedsat med 0,15 procentpoint og foliorenten med 0,10 procentpoint. Udlånsrenten og diskontoen blev fastholdt. Herved blev rentemarginalen mellem udlånsrenten og indskudsbevisrenten udvidet til 0,25 procentpoint, og der blev indført en forskel mellem diskontoen og foliorenten. Med virkning fra 11. december blev udlånsrenten, indskudsbevisrenten og foliorenten nedsat med 0,05 procentpoint, mens diskontoen blev fastholdt.

I perioden fra indførelsen af rentemarginalen mellem udlånsrenten og indskudsbevisrenten til ultimo 2009 har penge- og realkreditinstitutterne reduceret deres låntagning med 66 mia.kr., mens deres indestående på folio og beholdningen af indskudsbeviser under ét er mindsket med 59 mia.kr., da institutternes nettostilling var øget med 8 mia.kr. i perioden. Det er vanskeligt at opgøre effekten af rentemarginalen præcist, men efter indførelsen har institutterne som helhed reduceret bruttoudnyttelsen af Nationalbankens faciliteter.

Rentetillægget til udlånsrenten på lån mod sikkerhed i låneobligationer og lån på basis af solvens blev med virkning fra 13. marts 2009 nedsat fra 2 til 1 pct. på baggrund af det faldende renteniveau.

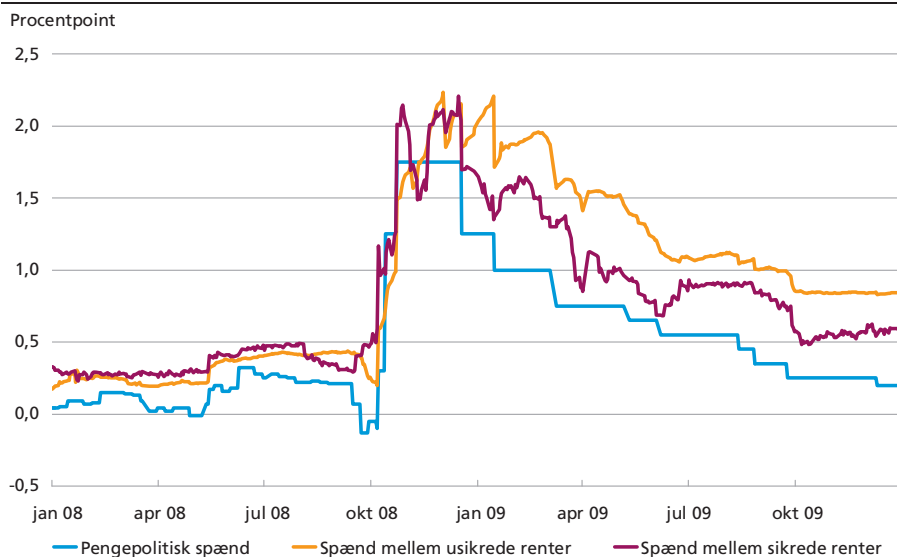
Pengemarkedet

Forholdene på pengemarkedet blev gradvist forbedret i løbet af 2009, efter at de globale pengemarkeder mere eller mindre frøs fast i efteråret 2008. Forskellen mellem renten på usikrede og sikrede lån blev reduceret mærkbart, men spændet mellem usikrede og sikrede renter var højere i Danmark end i euroområdet, og rentespændet til euroområdet var gennem året forholdsvis højt for de usikrede referencerenter på pengemarkedet (Cibor og Euribor).

Forskellen mellem pengemarkedsrenterne i Danmark og euroområdet var generelt en del større end det pengepolitiske spænd, jf. figur 2. Det skal ses i lyset af, at pengemarkedsrenterne i euroområdet var meget lave i forbindelse med, at ECB siden oktober 2008 begyndte at give fuld tildeling af likviditet til fast rente ved de primære markedsoperationer. Kreditinstitutterne i euroområdet placerede i stort omfang likviditeten på indlånskonti i ECB til en lavere rente end udlånsrenten ved markedsoperationerne. I juni 2009 begyndte ECB at foretage markedsoperationer med fuld tildeling for 12-måneders lån til fast rente, hvorefter kreditinstitutternes lån og placeringer i ECB steg. Det

PENGEPOLITISKE RENTESPÆND OG 3-MÅNEDERS RENTESPÆND MELLEM DANMARK OG EUROOMRÅDET

Figur 2

Anm.: Det pengepolitiske rentespænd er forskellen mellem Nationalbankens udlånsrente og ECBs skæringsrente ved de primære markedsoperationer. Rentespændet for usikrede renter er forskellen mellem 3-måneders Cibur og Euribor. Rentespændet for sikrede renter er baseret på en 3-måneders renteswap med dag-til-dag-renten.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

bidrog til, at de korte pengemarkedsrenter i euroområdet lå betydeligt under ECBs udlånsrente ved de primære markedsoperationer, mens pengemarkedsrenter i Danmark lå tættere på Nationalbankens pengepolitiske udlånsrente.

Ved årets begyndelse havde pengeinstitutterne optaget lån i valuta i Nationalbanken i forbindelse med swapaftalerne med Federal Reserve og ECB for i alt 108 mia.kr. I takt med den fortsatte normalisering af valutamarkedene kunne pengeinstitutterne dække deres behov for lån i valuta uden hjælp fra Nationalbanken. Fra 25. november 2009 havde pengeinstitutterne ikke længere lån i valuta i Nationalbanken i forbindelse med swapaftalerne.

Pengeinstitutternes renter og obligationsrenter

Renten på danske realkreditobligationer faldt i 2009. Især renten på de korte obligationer faldt på baggrund af de lavere pengepolitiske renter.

Pengeinstitutternes ind- og udlånsrenter faldt også som følge af de lavere pengepolitiske renter. Fra udgangen af 2008 til december 2009 faldt pengeinstitutternes gennemsnitlige udlånsrenter til husholdninger og erhverv med henholdsvis 2,7 procentpoint og 2,4 pro-

centpoint, mens indlånsrenterne faldt med 2,2 procentpoint og 3,2 procentpoint. Rentemarginalen for husholdninger blev dermed reduceret med 0,5 procentpoint, mens den blev øget med 0,8 procentpoint for erhverv.

Renten på 10-årige statsobligationer steg fra ca. 3,3 pct. primo 2009 til 3,6 pct. ultimo 2009. Rentespændet over for tilsvarende tyske statsobligationer faldt fra omkring 0,4 procentpoint til 0,3 procentpoint. En lignende udvikling gjorde sig gældende for andre europæiske landes rentespænd til Tyskland.

DET INDENLANDSKE FINANSIELLE SYSTEM

Finansiel stabilitet

Tilbagegangen i økonomien prægede pengeinstitutterne, hvis regnskaber samlet set viste store nedskrivninger på udlån i de tre første kvartaler i 2009. Kursgevinster bidrog dog positivt til bankernes indtjening som følge af en gunstig udvikling på de finansielle markeder og højere rentemarginaler. Realkreditinstitutternes nedskrivninger på udlån steg ligeledes i løbet af 2009, men de lå fortsat på et lavt niveau set i et længere perspektiv.

Finanskrisen har lagt stort pres på de danske bankers likviditets- og kapitalforhold. 43 penge- og realkreditinstitutter styrkede i 2009 kapitalgrundlaget med ca. 46 mia.kr. via statslige kapitalskud fra Kreditpakken (Bankpakke II), mens andre har hentet kapital via markederne.

Som opfølgning på den finansielle krise har myndigheder og internationale samarbejdsorganisationer igangsat arbejde med reguleringsmæssige tiltag, som kan modvirke en gentagelse af finanskrisen. Dette arbejde forventes at ændre rammevilkårene for kreditinstitutternes virksomhed væsentligt.

Roskilde Bank

Roskilde Bank blev 10. august 2009 overdraget til Finansiell Stabilitet A/S fra Nationalbanken og Det Private Beredskab. Ud over ejerskabet af Roskilde Bank overtog Finansiell Stabilitet A/S, som kreditor, et ansvarligt lån fra Nationalbanken samt en særlig lånefacilitet, der var stillet til rådighed for Roskilde Bank.

Forlængelse af aftale om finansiell stabilitet på pensionsområdet

Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Forsikring & Pension blev ultimo oktober 2009 enige om at forlænge aftalen for finansiell stabilitet på pensionsområdet til 31. december 2010. Aftalen blev oprindeligt indgået 31. oktober 2008.

Stresstest i samarbejde med de største danske banker

Nationalbanken gennemførte i efteråret 2009 stresstest i samarbejde med Finanstilsynet og de seks største danske banker. De deltagende banker gennemregnede en række stressscenarier med deres egne modeller og med udgangspunkt i deres porteføljer. Resultaterne blev præsenteret i *Stresstest, 2. halvår 2009* sammen med Nationalbankens egne stresstest af de 14 største danske bankers robusthed over for yderligere negative chok til den økonomiske udvikling.

Begge typer stresstest viste, at bankerne i det mest sandsynlige forløb generelt var tilstrækkeligt kapitaliserede. Nationalbanken fandt på baggrund af stresstestene ikke anledning til at foreslå nye initiativer. Det blev dog understreget, at både den fremtidige regulering og markedet vil kræve, at bankerne holder mere kapital af bedre kvalitet (dvs. relativt mere aktiekapital i forhold til ansvarlig gæld), end det var tilfældet op til finanskrisens begyndelse. De skærpede reguleringsmæssige krav forventes først at træde i kraft i slutningen af 2012. Det må imidlertid forventes, at såvel banker som øvrige markedsdeltagere allerede nu forbereder sig på, at kravene vil blive skærpet.

Likviditetsovervågning

De seneste års finansielle krise har illustreret vigtigheden af likviditetsrisikostyring i den finansielle sektor. Nationalbanken har i samarbejde med Finanstilsynet taget initiativ til etablering af et nyt og detaljeret likviditetsovervågningssystem for den danske banksektor. Systemet skal øge myndighedernes indsigt i de likviditetsrisici, som den danske banksektor påtager sig.

NY EUROPÆISK TILSYNSSTRUKTUR

Europa-Kommissionen fremsatte 23. september 2009 forslag til en lovgivningspakke, der skærper tilsynet med finanssektoren i Europa. Den nye tilsynsstruktur tager sigte på forbedringer i såvel makro- som mikrotilsynet ved oprettelsen af to nye institutioner, European Systemic Risk Board (ESRB) og European System of Financial Supervisors (ESFS). ESRB skal overvåge og vurdere risici for det finansielle system som helhed (makrotilsyn), mens ESFS skal varetage tilsynet med kreditinstitutter (mikrotilsyn).¹ Forslaget blev behandlet af Det Europæiske Råd i december 2009, og det forventes vedtaget af Europa-Parlamentet medio 2010 med henblik på etablering af de nye institutioner 1. januar 2011.

¹ For en nærmere beskrivelse henvises til artiklen "Ny europæisk tilsynsstruktur" i Danmarks Nationalbank, *Kvartalsoversigt*, 4. kvartal 2009.

INTERNATIONALT MONETÆRT SAMARBEJDE

Udvidelse af euroområdet og ratificering af Lissabon-traktaten

Slovakiet indtrådte 1. januar 2009 i euroområdet. Overgangen forløb uproblematisk. Deltagerne i ERM2 er herefter Danmark, Estland, Letland og Litauen. Lissabon-traktaten trådte i kraft 1. december 2009 efter en langstrakt ratifikationsproces. Lissabon-traktaten medfører kun nogle små ændringer i EUs økonomiske og finansielle samarbejde.

Den Internationale Valutafond

Arbejdet i Den Internationale Valutafond, IMF, har været præget af IMF's fremtrædende rolle i det internationale økonomisk-politiske samarbejde under den økonomiske krise, herunder en kraftig vækst i IMF's tilsagn om nyudlån. For at sikre IMF tilstrækkelige udlånsressurser og understøtte tilliden har det internationale samfund, drevet af G20-topmødet i London i april 2009, opnået enighed om en tredobling af IMF's generelle udlånskapacitet. Der vil ske en fordobling af kapaciteten til udlån på særligt lempelige vilkår til lavindkomstlandene samt en forøgelse af den globale likviditet gennem en tildeling af særlige trækningsrettigheder i IMF, Special Drawing Rights (SDR), svarende til 250 mia.dollar.

Danmark har som medlem af IMF medvirket til denne resursetilførsel, herunder som led i bidrag koordineret i EU-regi. Da det er Nationalbankens opgave at varetage Danmarks finansielle mellemværender med IMF, påvirker disse initiativer Nationalbankens balance og valutareserven.

Forøgelsen af IMF's udlånskapacitet er i første omgang gennemført ved, at IMF har indgået en række frivillige bilaterale låneaftaler med medlemslandene. Nationalbanken indgik i november 2009 en bilateral låneaftale på 1,95 mia.euro med IMF. Låneaftalerne skal på sigt overføres til en udvidelse af den generelle låneordning New Arrangements to Borrow (NAB), der blev etableret i 1997. Danmarks andel af den nye NAB-aftale vil andrage godt 5 mia.dollar. Nationalbanken har endvidere mod statsgaranti givet tilsagn om udlån på op til 200 mio.SDR til brug for IMF's udlån til lavindkomstlande. Derudover har Nationalbanken gennem SDR-tildeling modtaget 1,4 mia.SDR, som indgår i valutareserven.

Det bilaterale lån og den øgede beholdning af SDR giver overordnet set IMF øgede trækningsrettigheder i Nationalbanken. I det omfang IMF trækker på ordningerne, vil det påvirke sammensætningen af valutareserven, idet hård valuta veksles mod fordringer på IMF. Derimod er valutaresservens størrelse uændret ved sådanne transaktioner.¹

¹ Jf. Thomas Krabbe Jensen og Søren Vester Sørensen, Nationalbankens finansielle mellemværender med Den Internationale Valutafond, IMF, Danmarks Nationalbank, *Kvartalsoversigt*, 4. kvartal 2009.

SEDLER OG MØNTER

I 2009 faldt værdien af cirkulerende sedler og mønter til 60,1 mia.kr. fra 60,6 mia.kr. i 2008. Værdien af sedler i omløb faldt til 54,5 mia.kr. i 2009 mod 55,1 mia.kr. i 2008, mens værdien af mønter i omløb steg til 5,6 mia.kr. i 2009 mod 5,5 mia.kr. i 2008.

Omløbet er opgjort ekskl. erindringsmønter, det færøske seddelomløb og visse ældre sedler og afviger derfor fra opgørelsen i henhold til Nationalbankens balance.

Der blev fundet 356 falske sedler i omløb i 2009. Dette er et fald i forhold til 2008, hvor der blev fundet 517 falske sedler i omløb. Set i international sammenhæng er forfalskningen af danske pengesedler fortsat beskeden.

Ny seddelserie

Den første seddel i den nye danske seddelserie – 50-kronesedlen – blev sat i produktion primo maj 2009 og udsendt 11. august. Designarbejdet og produktionen af den nye danske seddelserie fortsætter i 2010, hvor 100-kronesedlen udsendes 4. maj, og 200-kronesedlen udsendes i oktober. De resterende to sedler, 500- og 1000-kronesedlen, udsendes i 2011.

Den nye seddelserie er designet af kunstneren Karin Birgitte Lund. Motiverne er broer i Danmark og oldtidsfund knyttet til broernes nærmiljø.

Færøerne og Grønland

Som Danmarks centralbank forsyner Nationalbanken også Færøerne og Grønland med kontanter. Færøerne har siden 1951 haft særlige pengesedler med færøske motiver, men med samme værdier som de danske. I 2006 blev der efter aftale mellem det grønlandske selvstyre og den danske regering vedtaget en lov om, at Grønland skal have egne pengesedler. Loven om pengesedler i Grønland trådte i kraft 1. juni 2007. Kunstneren Miki Jacobsen blev udpeget af Grønlands selvstyre til at designe seddelserien. Regeringen har i januar 2010 meddelt Nationalbanken, at det nye Landsting har ønsket en fornyet grønlandsk overvejelse vedrørende indførelse af særlige grønlandske pengesedler. Nationalbanken har på den baggrund stillet arbejdet i bero.

Den Kgl. Mønt

Med virkning fra 1. oktober 2008 udgik 25-øren som betalingsmiddel, men mønten indløses af Nationalbanken i yderligere 3 år frem, dvs. til 1. oktober 2011. I begyndelsen af 2008 cirkulerede der 525 mio. stk. bronze 25-ører, men siden er der inddraget 160 mio. stk. mønter svarende til 30

pct. af de udestående mønter. Der udestår således fortsat 365 mio. stk. mønter. Kun en mindre del heraf forventes at komme retur, inden indløsningsfristen udløber i 2011.

Møntomløbet har i årets løb kun vist en begrænset stigning på 61 mio.kr. eller lidt over 1 pct. Der har i 2009 været en begrænset produktion af cirkulationsmønt, da der var rigelige lagre som følge af, at også øvrige møntværdier kom retur i forbindelse med inddragelsen af 25-øren.

Udsendelsen af temamønter fortsatte. I begyndelsen af året udsendtes den tredje og sidste mønt i serien af mønter i anledning af Det Internationale Polarår. I serien med skibe som tema blev udsendt to mønter. Den første blev udsendt i maj og gengav Fyrskib XVII og var udformet af kunstneren Karin Lorentzen, mens den næste med motiv af en færøbåd blev udsendt i november og var udformet af den færøske kunstner Hans Pauli Olsen. Serien fortsættes i 2010.

I marts 2010 udsendes en særlig mønt i anledning af Hendes Majestæt Dronningens 70-årsfødselsdag i april. Mønten udsendes i fire udgaver, henholdsvis som almindelig cirkulationsmønt med pålydende 20 kroner, i proof-udgave med pålydende 20 kroner, i sølv med pålydende 500 kr. og endelig i en samlerudgave i guld med pålydende 1.000 kr.

BETALINGSFORMIDLING

Nationalbankens midlertidige tiltag

Nationalbanken har under finanskrisen midlertidigt udvidet typen af værdipapirer, der kan stilles til sikkerhed for lån i Nationalbanken. I 2009 blev sikkerhedsgrundlaget udvidet yderligere med noterede og unoterede bankobligationer, der har en statsgaranti. Desuden blev reglerne for lån mod låneobligationer ændret, så de kan anvendes som sikkerhed for alle typer lån i Nationalbanken.

I begyndelsen af 2010 udvidede Nationalbanken også det midlertidige belåningsgrundlag med særlige obligationer udstedt af et selskab, kaldet et Special Purpose Vehicle, SPV, der yder lån med individuel statsgaranti til danske penge- eller realkreditinstitutter.

Betalingsformidling

Nationalbanken ejer og driver betalingssystemet Kronos for store tidskритiske betalinger og fungerer som afviklingsbank for Sumclearingen, som er Finansrådets system til afvikling af detailbetalinger, og Værdipapirafviklingen. Desuden har banken som overvåger af den finansielle infrastruktur i Danmark til opgave at fremme en sikker og effektiv afvikling af betalinger og værdipapirhandler.

Kronos

Afviklingen af betalinger i Kronos har i 2009 kørt planmæssigt, og deltageres likviditet har været rigelig i forhold til deres daglige betalinger. Det skyldes i høj grad adgangen til intradag-kredit i Nationalbanken mod sikkerhed og deltageres store beholdning af belånbare aktiver.

I 2009 faldt værdien af betalinger i Kronos med 11 pct. Faldet afspejlede en nedgang dels i de pengepolitiske operationer, dvs. transaktioner mellem Nationalbanken og penge- og realkreditinstitutterne, som afvikles i Kronos, dels i betalingerne bankerne imellem.

Sumclearingen

Sumclearingen er det danske system for afvikling af detailbetalinger. Nationalbanken har tidligere efterlyst en bedre afviklingsdisciplin blandt deltagerne i Sumclearingen. Forbedringen i afviklingsdisciplinen er fortsat i 2009, og der er således sket et fald i antallet af henlagte deltagere, dvs. pengeinstitutter der ikke har reserveret nok likviditet til den daglige afvikling. Forbedringen kommer efter, at Finansrådet som systemejer har hævet gebyret for at blive henlagt.

Værdipapirafvikling

VP-afviklingen, det danske system for afvikling af værdipapirhandler, har i hovedtræk også fungeret planmæssigt i 2009. Dog har der været en tendens til hyppigere udskydelse af de daglige afviklingsblokke. Årsagen kan henføres til deltageres problemer med at fremskaffe eurolikviditet til anvendelse i afviklingsblok 33, hvor der udveksles kroner mod euro fra nattens afviklinger. Nationalbanken har opfordret deltagerne til at analysere konsekvenserne af at flytte denne afviklingsblok til senere på dagen.

Systemnedbrud

Ansvar for it-driften af flere centrale systemer i Danmark, herunder Sumclearingen og VP-afviklingen, er i dag samlet hos én og samme serviceleverandør. Systemnedbrud hos denne it-leverandør har flere gange i 2009 forårsaget forsinkelser i Sumclearingen og VP-afviklingen.

SEPA Direct Debit

De europæiske banker indførte i november 2009 et nyt betalingsprodukt i euro, kaldet SEPA Direct Debit. Produktet vil gøre det muligt at foretage betalingsopkrævninger – som i Betalingsservice – på tværs af landegrænserne i Europa.

De danske pengeinstitutter tilbyder også deres kunder det nye produkt. Nationalbanken har på anmodning valgt at bistå pengeinstitutter-

ne med afviklingen af SEPA Direct Debit. Det foregår ved, at Nationalbanken på vegne af pengeinstitutterne optræder som direkte deltager i Euro Banking Associations clearingsystem for detailbetalinger, STEP2. Andre europæiske centralbanker har påtaget sig en lignende opgave.

Infrastrukturudvikling på værdipapirområdet

I 2009 har de europæiske centralbanker, værdipapircentralerne i Europa og markedsdeltagerne arbejdet videre med Target2-securities (T2S). Formålet er at etablere et fælleseuropæisk værdipapirafviklingssystem, hvor grænseoverskridende værdipapirhandler kan håndteres lige så effektivt som nationale handler. Den egentlige systemudvikling påbegyndes i 2010. ECB meddelte i januar 2010, at projektet bliver forsinket, således at systemet ikke som oprindeligt planlagt bliver klart i sommeren 2013.

Den danske værdipapircentral VP Securities A/S har tilkendegivet at ville deltage i T2S med både kroner og euro. Nationalbanken har givet tilsagn om at ville stille kronelikviditet til rådighed for afviklingen i systemet. Nationalbanken vil i 2010 analysere, hvilke konsekvenser en dansk tilslutning til T2S vil få for værdipapirafviklingen i Danmark.

I 2009 blev det muligt at foretage clearing af aktiehandler på NASDAQ OMX, København gennem en central modpart, kaldet en CCP. Det hollandske selskab European Multilateral Clearing Facility N.V. er p.t. eneste CCP på fondsbørsen i Danmark. Nationalbanken har bistået med at analysere mulige modeller for CCP'ernes pengeafvikling og tilbudt at være afviklingsbank.

STATISTIK

Ny sammenhæng i det kvartalsvise sektorfordelte nationalregnskab

Nationalbanken har i 2009 i samarbejde med Danmarks Statistik skabt sammenhæng mellem det kvartalsvise ikke-finansielle og finansielle nationalregnskab. Resultatet, som blev offentliggjort 15. januar 2010, giver et bedre grundlag for fx at vurdere samspillet mellem danskernes indkomst, forbrug og opsparing på den ene side og låntagning på den anden side. Tilsvarende kastes også lys over erhvervenes indkomst og investeringer samt finansiering. Danmark er et af de første lande i EU, der offentliggør et fuldt konsistent nationalregnskab på kvartalsbasis, hvor den finansielle side – sektor for sektor – er afstemt med den realøkonomiske side af økonomien.

Ny investeringsforeningsstatistik

Nationalbanken har i 2009 i samarbejde med Finanstilsynet udviklet et nyt indberetningssystem for investeringsforeninger. I det nye indberet-

ningssystem samles investeringsforeningernes indberetninger til de to institutioner hos Nationalbanken, der videresender data til Finanstilsynet. Dermed er overlap mellem Finanstilsynets og Nationalbankens krav elimineret. Etableringen af det fælles indberetningssystem giver administrative besparelser på myndighedssiden og en mindre indberetningsbyrde for foreningerne.

Den nye investeringsforeningsstatistik vil første gang blive offentliggjort i maj 2010 med tal for 1. kvartal.

Ny statistikhemmel

Nationalbanken har i slutningen af 2009 anmodet regeringen om at få indsat en statistikbestemmelse i nationalbankloven. Anmodningen er begrundet i et behov for at få en lovmæssig adgang til at anvende oplysninger om enkeltinstitutioner ved udførelsen af penge- og valutapolitikken og overvågningen af den finansielle stabilitet i Danmark. Det er ikke muligt i dag, hvor Nationalbanken bl.a. indsamler statistiske oplysninger på basis af en bemyndigelse fra Danmarks Statistik. Disse oplysninger må kun bruges til at udarbejde statistik.

Regeringen har bebudet, at den vil fremsætte et forslag til ændring af nationalbankloven i 1. halvår 2010.

Bankens virksomhed og organisation

MEDARBEJDERNE

Ved udgangen af 2009 beskæftigede banken 549 medarbejdere svarende til 509 fuldtidsstillinger. Andelen af medarbejdere beskæftiget i deltidstillinger udgjorde 13 pct.

Antallet af medarbejdere steg med 4 (fuldtidsstillinger) fra 2008 til 2009, hvilket primært er en følge af genopbygningen af IT-afdelingen og en opprioritering af arbejdet med finansiel stabilitet.

De nyansatte medarbejdere er for størstedelens vedkommende medarbejdere med akademisk uddannelse. Antallet af medarbejdere i de øvrige medarbejdergrupper er generelt faldet.

I løbet af 2009 er antallet af uddannelsespladser udvidet til 10 elever inden for forskellige fagområder; el-, bygningssnedker-, gastronomi-, grafisk (mediegrafisk og grafisk teknisk), datatekniker- og kontorområdet (administration og økonomi). Desuden er der udbudt yderligere 1 ph.d.-stipendiat, så det samlede antal i 2009 var 6 ph.d.-studerende. Endvidere er der 3 trainee-stillinger.

ANCIENNITET FORDELT PÅ MEDARBEJDERGRUPPER

Tabel 3

Antal	0-5 år	5-9 år	10-14 år	15-19 år	20-24 år	25+ år	I alt
<i>Ultimo 2004</i>							
Akademikere	76	58	14	7	7	11	173
Bankuddannede	10	22	7	9	10	52	110
It-/kontorpersonale	42	16	12	14	8	20	112
Servicemedarbejdere	10	11	25	18	9	18	91
Håndværkere/teknikere ...	19	11	6	15	14	18	83
I alt	157	118	64	63	48	119	569
<i>Ultimo 2009</i>							
Akademikere	115	39	32	5	7	12	210
Bankuddannede	11	4	11	3	9	37	75
It-/kontorpersonale	60	4	12	7	10	20	113
Servicemedarbejdere	20	6	9	19	14	11	79
Håndværkere/teknikere ...	17	13	9	6	11	16	72
I alt	223	66	73	40	51	96	549

Anm.: Antal beskæftigede i Nationalbanken. Omregnet til fuldtidsstillinger var det samlede antal medarbejdere 509 ultimo 2009 og 536 ultimo 2004.

Banken havde ved årets udgang 13 medarbejdere på orlov til arbejde i internationale institutioner, og 4 medarbejdere har haft kortvarig orlov under arbejde i ECB i løbet af året.

Personaleomsætningen faldt i 2009 til 9,5 pct., hvilket er det laveste siden 2003. I perioden siden 2004 faldt medarbejdernes gennemsnitlige anciennitet med 1½ år til 11,8 år. I samme periode faldt den gennemsnitlige alder med 1 år til 41,7 år.

Antallet af medarbejdere med mindre end 5 års anciennitet udgjorde ved udgangen af 2009 223 mod 157 for 5 år siden, mens antallet af medarbejdere med anciennitet på 25 år eller mere var 96 mod 119 i 2004, jf. tabel 3.

Sygefraværet var i 2009 på 7,6 dage pr. medarbejder, hvilket er en mindre stigning i forhold til 2008 (7,2 dage).

Udviklingsprogram for økonomer

Som et nyt tiltag har Nationalbanken indført et udviklingsprogram for nyuddannede økonomer. Udviklingsprogrammet lægger den nye medarbejders udvikling i mere faste rammer end hidtil, samtidig med at det understøtter intern mobilitet, samarbejde på tværs i banken og en bredere centralbankforståelse. Programmet indeholder bl.a. ophold i flere økonomafdelinger og relevant udlandsophold.

NATIONALBANKENS BYGNINGER

Fredning af Nationalbankens bygning

Kulturarvsstyrelsen besluttede i 2009 at frede Nationalbankens bygning i Havnegade 5 efter indstilling fra Det særlige Bygningssyn. Bygningen er tegnet af Arne Jacobsen og opført i tre etaper i perioden 1965-78. Som begrundelse for fredningen anfører Kulturarvsstyrelsen bl.a., at bygningen har de arkitektoniske og kulturhistoriske værdier, der kan begrunde en fredning. Endvidere anføres det, at de bærende fredningsværdier især knytter sig til bygningens arkitektoniske fremtoning i bybilledet, til bygningens planløsning, den udsøgte materialeanvendelse, den gennemarbejdede og overalt gennemførte detaljering samt de til bygningen hørende haveanlæg.

Fredningen indebærer bl.a., at Nationalbanken fremover skal søge om Kulturarvsstyrelsens tilladelse, før der kan foretages bygningsarbejder, der rækker ud over almindelig vedligeholdelse.

I 2009 var udskiftningen af tagbelægningen på den lave del af Nationalbankens bygning et af de største vedligeholdelsesprojekter. Tagfladen udgør ca. 5.200 kvadratmeter. Taghaven er blevet genetableret, så den er i overensstemmelse med den oprindelige udformning.

NATIONALBANKENS REPRÆSENTANTSKAB PR. 1. MARTS 2010		Boks 1
Formand: Koncerndirektør <i>Søren Bjerre-Nielsen</i>		
Næstformand: Direktør <i>Helle Bechgaard</i>		
Valgt af Folketinget indtil 31. marts 2011:		
Politisk ordfører for Venstre, folketingsmedlem <i>Peter Christensen</i>		
Folketingsmedlem <i>Pia Christmas-Møller</i>		
Finansudvalgsformand, folketingsmedlem <i>Kristian Thulesen Dahl</i>		
Politisk ordfører for Socialdemokraterne, folketingsmedlem <i>Henrik Sass Larsen</i>		
Formand for SF, folketingsmedlem <i>Villy Søvndal</i>		
Formand for Socialdemokraterne, folketingsmedlem <i>Helle Thorning-Schmidt</i>		
Gruppeformand for Radikale Venstre, folketingsmedlem <i>Margrethe Vestager</i>		
Folketingsmedlem NN ¹		
Udnævnt af økonomi- og erhvervsministeren indtil 31. marts 2011:		
Departementschef <i>Michael Dithmer</i>		
Departementschef <i>Michael Lunn</i>		
Valgt af repræsentantskabet	indtil 31. marts:	
Direktør <i>Helle Bechgaard</i>		2010
Købmand <i>Niels Fog</i>		2010
Formand for FTF <i>Bente Sorgenfrey</i>		2010
Fhv. formand for LO <i>Hans Jensen</i>		2011
Forbundsformand <i>Kirsten Nissen</i>		2011
Fhv. bestyrelsesformand for Dansk Landbrug, gårdejer <i>Peter Gæmelke</i>		2011
Formand for Forbrugerrådet <i>Camilla Hersom</i>		2012
Direktør <i>Jette W. Knudsen</i>		2012
Gårdejer <i>Kjeld Larsen</i>		2012
Koncerndirektør <i>Søren Bjerre-Nielsen</i>		2013
Adm. direktør <i>Peter Bjerregaard</i>		2013
Direktør <i>Niels Boserup</i>		2013
Koncernbestyrelsesformand <i>Niels Due Jensen</i>		2014
Professor <i>Michael Møller</i>		2014
Adm. direktør <i>Lars Rebién Sørensen</i>		2014

¹ Et nyt medlem skal vælges af Folketinget i stedet for Hans Chr. Schmidt, der er udtrådt 23. februar 2010, hvor han blev minister.

LEDELSE OG ORGANISATION

Nationalbanken er en selvejende institution. Ledelsen består af et repræsentantskab, en bestyrelse og en direktion. Koncerndirektør Søren Bjerre-Nielsen er bestyrelses- og repræsentantskabsformand.

Direktionen består af tre medlemmer og varetager den daglige ledelse. Nationalbankens direktion har det fulde ansvar for udformning og løbende tilpasning af pengepolitikken. Som kongelig udnævnt direktør

NATIONALBANKENS BESTYRELSE PR. 1. MARTS 2010	Boks 2
Formand: Koncerndirektør <i>Søren Bjerre-Nielsen</i> Næstformand: Departementschef <i>Michael Dithmer</i> Valgt af repræsentantskabet indtil 31. marts 2010: Koncerndirektør <i>Søren Bjerre-Nielsen</i> Finansudvalgsformand, folketingsmedlem <i>Kristian Thulesen Dahl</i> Professor <i>Michael Møller</i> Forbundsformand <i>Kirsten Nissen</i> Formand for Socialdemokraterne, folketingsmedlem <i>Helle Thorning-Schmidt</i> Udnævnt af økonomi- og erhvervsministeren indtil 31. marts 2011: Departementschef <i>Michael Dithmer</i> Departementschef <i>Michael Lunn</i>	

er Nils Bernstein formand for direktionen. De to øvrige medlemmer af direktionen er Torben Nielsen og Jens Thomsen, der er valgt af repræsentantskabet efter indstilling fra bestyrelsen.

Den Kgl. Bankkommissær er det formelle bindeled mellem regeringen og Nationalbanken. Økonomi- og erhvervsminister Brian Mikkelsen er Kgl. Bankkommissær.

DIREKTIONENS REPRÆSENTATION I BESTYRELSE, INTERNATIONALE ORGANISATIONER MV.

Direktionen er pr. 1. marts 2010 repræsenteret i følgende bestyrelser mv.:

- *Bankernes EDB Central*
Nationalbankdirektør *Torben Nielsen* er observatør i bestyrelsen.
- *Danmarks Skibskredit A/S*
Nationalbankdirektør *Jens Thomsen* er næstformand for bestyrelsen.
- *Det Finansielle Virksomhedsråd*
Nationalbankdirektør *Jens Thomsen* er medlem.
- *Det Økonomiske Råd*
Nationalbankdirektør *Jens Thomsen* er medlem.
- *PBS Holding A/S og PBS A/S*
Nationalbankdirektør *Torben Nielsen* er medlem af bestyrelsen.
- *VP Lux S.à r.l.*
Nationalbankdirektør *Torben Nielsen* er formand for bestyrelsen.
- *VP Securities A/S*
Nationalbankdirektør *Torben Nielsen* er næstformand for bestyrelsen.

Den Europæiske Union, EU

- *Det Økonomiske og Finansielle Udvalg*
Nationalbankdirektør *Jens Thomsen* er medlem.
- *Economic and Financial Committee Group on EU Government Bonds and Bills markets*
Nationalbankdirektør *Jens Thomsen* er formand.

Den Europæiske Centralbank, ECB

- *Det Generelle Råd*
Nationalbankdirektør *Nils Bernstein* er medlem.
- *Komiteen for Internationale Relationer*
Nationalbankdirektør *Jens Thomsen* er medlem.

Den Internationale Valutafond, IMF

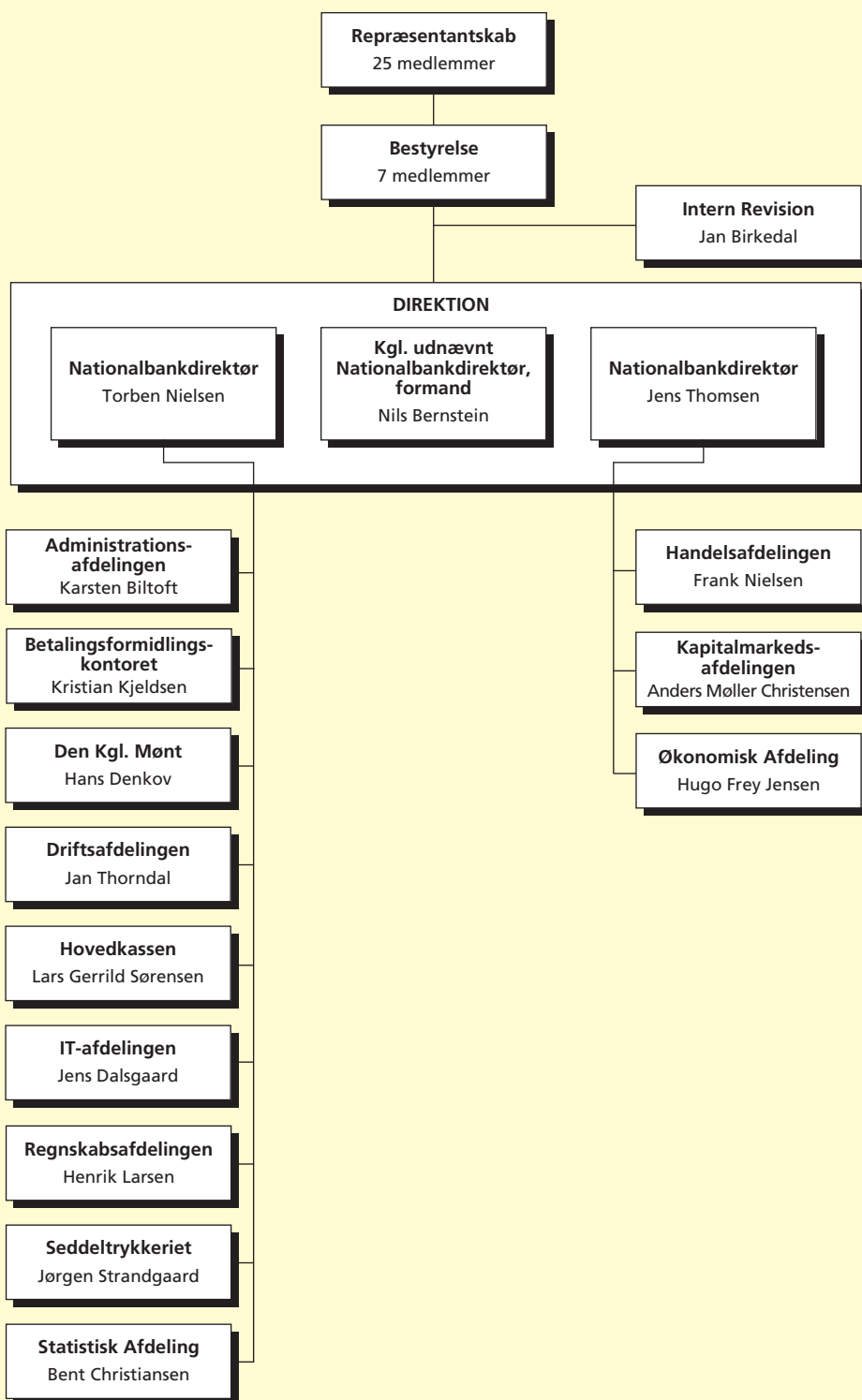
- *Board of Governors*
Nationalbankdirektør *Nils Bernstein* er det danske medlem.
- *Den Nordisk-Baltiske Monetære og Finansielle Komite*
Nationalbankdirektør *Jens Thomsen* er medlem.

Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, OECD

- *Det Økonomisk-Politiske Udvalg*
Nationalbankdirektør *Jens Thomsen* er medlem.

Bank for International Settlements, BIS

Nationalbankdirektør *Nils Bernstein* deltager.

ORGANISATIONSPLAN 1. MARTS 2010

Risikostyring

OPERATIONEL RISIKO

Kontantforsyning

Nationalbanken og Finansrådet besluttede i juni 2009, at de nuværende kontantcentre i pengeinstitutter, der driver seddel- og møntdepoter for Nationalbanken, skal overtages af et nyt fælles selskab, der ejes af Nationalbanken og af pengeinstitutter. Sideløbende igangsættes en proces, der gradvist reducerer antallet af kontantcentre i pengeinstitutter med depotfunktion til kun to centre.

Der ventes at kunne tages endelig stilling til et nyt kontanthåndteringssystem i løbet af 1. halvår 2010.

Nationalbanken og Finansrådet har desuden iværksat udarbejdelse af en ny branchestandard for sikkerhedsindretning af kontantcentre og kontanttransporter i Danmark. Sikkerhedsstandarden udarbejdes af Dansk Standard med inddragelse af alle aktører og interessenter i kontantforsyningen i overensstemmelse med de almindelige regler for udarbejdelse af standarder i Danmark. Det ventes, at sikkerhedsstandarden kan være udarbejdet i løbet af 2010, så den efter en overgangsperiode kan anvendes som grundlag for indgåelse af kontrakter i kontantforsyningen.

Forretningsvidereførelse

I lighed med andre institutioner har Nationalbanken i 2009 taget imod et tilbud fra sundhedsmyndighederne om vaccinering af nøglepersoner med henblik på at kunne videreføre forretningskritiske funktioner, i det tilfælde influenza H1N1 skulle udvikle sig til en epidemi med mange sygdomsramte på samme tid.

FINANSIEL RISIKO

Nationalbanken er eksponeret over for en række finansielle risici. Nogle er en konsekvens af bankens myndighedsrolle, mens andre afspejler, at banken som finansiel virksomhed påtager sig risiko i forventning om at opnå et passende afkast. Valget er præget af forsigtighed. Nationalbanken er udsat for markedsrisici såsom rente-, guld- og valutarisici samt likviditets- og kreditrisici.

I løbet af året steg valutareserven med 183 mia.kr. til 395 mia.kr. Forvaltningen af bankens porteføljer var præget af ønsket om at placere reserven til en acceptabel risiko. Normalt håndteres en stigning i valutareserven ved placeringer i sikrede bankindsud, men i 2009 blev en del af stigningen også placeret i statsobligationer med høj kreditvurdering.

I begyndelsen af 2009 var der fortsat uro på pengemarkedet, og mange modparters kreditvurdering blev nedgraderet. Som året gik, kom der mere ro på de finansielle markeder. Pengepolitikken i mange lande var fortsat usædvanlig lempelig, hvilket resulterede i meget lave korte renter. Da størstedelen af Nationalbankens portefølje placeres kort, var de løbende renteindtægter herfra lave. Stigende risikoappetit og forbedrede økonomiske udsigter førte til indsnævring i lande- og kreditspænd til niveauet før efteråret 2008. Det havde en positiv effekt på værdien af bankens beholdning af kreditfølsomme obligationer såsom realkreditobligationer, covered bonds og visse statsobligationer. Bankens guldbeholdning på 66,5 tons steg betydeligt i værdi.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af kursændringer på de finansielle markeder.

Renteeksponering

En del af Nationalbankens portefølje er investeret i obligationer. Det giver banken en eksponering over for renteændringer, idet kursværdien varierer med renteniveauet.

Renteeksponeringen var ved udgangen af 2009 1,9 mia.kr., jf. tabel 4. Banken vil således tabe 1,9 mia.kr. som følge af kursændringer, hvis renterne stiger med 1 procentpoint. Stigningen på 0,4 mia.kr. i forhold til udgangen af 2008 skyldes bl.a., at Nationalbanken valgte at øge beholdningen af statsobligationer udstedt af eurolande som følge af forøgelsen af valutareserven.

Renteeksponeringen på den indenlandske fondsbeholdning var uændret i 2009.

NATIONALBANKENS RENTEKSPONERING

Tabel 4

Mia.kr.	DKK	EUR	USD	GBP	SEK	Øvrige	Total
2008	0,6	0,4	0,2	0,1	0,1	-	1,5
2009	0,6	0,7	0,3	0,1	0,1	-	1,9

Anm.: Tabellen viser Nationalbankens renteeksponering målt i kronevarighed, der angiver, hvor meget markedsværdien af bankens beholdning vil ændre sig, hvis rentekurven ændrer sig med 1 procentpoint.

UDVIKLINGEN I GULDPRISEN SIDEN 2002

Figur 3

Guldeksponering

Nationalbanken har i medfør af nationalbankloven en guldbeholdning. Guldbeholdningen var 66,5 tons ultimo 2009.

Guldprisen har været stigende de seneste år, og stigningen fortsatte i 2009, jf. figur 3. Målt i kroner steg guldprisen med 25 pct. i 2009. Markedsværdien af guldreserven steg derfor med 2,5 mia.kr. til 12,3 mia.kr. Det medførte en tilsvarende stigning i eksponeringen over for ændringer i guldprisen.

Valutaeksponering

Hovedparten af valutareserven er investeret i euro, hvilket afspejler den danske fastkurspolitik. Derudover er reserven investeret i amerikanske dollar, britiske pund og svenske kroner.

Nationalbanken omlægger størstedelen af placeringerne i ikke-euro-valutaer til euro ved hjælp af terminsforretninger. Således har banken netto kun en euroeksponering samt en mindre dollareksponering.

Ved udgangen af 2009 var valutaeksponeringen på 384,6 mia.kr., jf. tabel 5. Ved en generel styrkelse af kronen på 1 pct. vil Nationalbanken

NATIONALBANKENS VALUTAÆKSPONERING

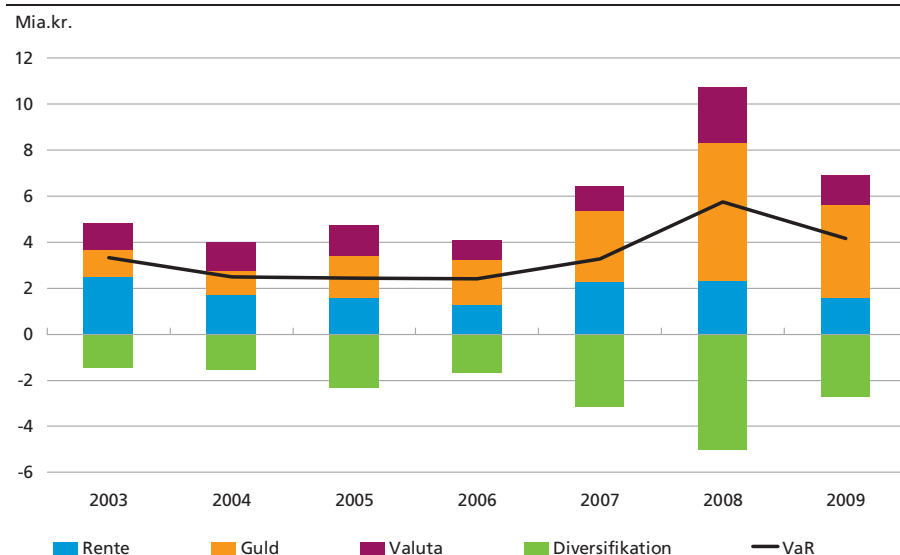
Tabel 5

Mia.kr.	EUR	USD	GBP	SEK	Øvrige	Total
2008	214,5	5,4	-	-	-	220,0
2009	379,3	5,3	-	-	-	384,6

Anm.: Valutaeksponeringen er opgjort efter omlægningen til euro.

NATIONALBANKENS VALUE-AT-RISK

Figur 4

Anm.: VaR beregnes ud fra variationsskøn baseret på kursudviklingen de seneste 160 handelsdage. Observationerne vægtes, så de seneste 2 måneders observationer tildeles den største betydning.

således tabe godt 3,8 mia.kr. Valutaeksponeringen steg med 164,6 mia.kr. siden udgangen af 2008, hvilket kan tilskrives stigningen i reserven. Stigningen i valutaeksponeringen skete alene i euro, hvor der i kraft af fastkurspolitikken kun sker små kursudsving, og valutarisikoen derfor er lille.

Value-at-Risk

Nationalbankens samlede markedsrisiko måles bl.a. i form af Value-at-Risk (VaR). VaR kombinerer bankens eksponering over for forskellige risikofaktorer med et skøn over variationen i disse faktorer. Variations-skønnene baseres på historiske observationer. VaR angiver, hvad banken med 95 pct. sandsynlighed maksimalt vil tabe i løbet af et år.

Ved udgangen af 2009 var Nationalbankens VaR 4,2 mia.kr., hvilket er 1,6 mia.kr. mindre end ved årets begyndelse, jf. figur 4. VaR faldt til trods for, at både rente-, guld- og valutaeksponeringen steg. Faldet skyldes, at markederne var mere rolige i 2009 end i efteråret 2008.

VaR er et udbredt risikomål, men det har sine begrænsninger. Det er baseret på seneste periodes markedsudvikling, og VaR er meget afhængig af forholdene i denne periode. Bruges fx variationsskøn baseret på observationer fra efteråret 2008, bliver VaR for bankens eksponering ultimo 2009 8,4 mia.kr, hvilket er en fordobling af VaR beregnet med den seneste periodes observationer. VaR siger således ikke noget om

tabene, hvis markederne igen bliver meget urolige. Derfor bør VaR ikke stå alene som risikomål.

Stresstest

Nationalbanken supplerer VaR-målet med stresstest, der angiver, hvordan markedsværdien af den aktuelle portefølje påvirkes under ekstreme, men dog mulige scenarier for markedsudviklingen.

I det hårdeste stressscenarie vil banken tabe godt 26 mia.kr. Et sådant tab vil være forårsaget af et sammenfald mellem et markant fald i guldprisen, en betydelig styrkelse af kronen samt betydelige rentestigninger på de amerikanske og europæiske markeder. Tabene forbundet med dette stressscenarie er steget med knap 8 mia.kr. i forhold til ultimo 2008 på grund af den øgede eksponering over for alle tre risikofaktorer.

Likviditetsrisiko

For Nationalbanken er likviditetsrisiko risikoen for, at det ikke er muligt at frigøre midler til intervention, selv om midlerne for så vidt er til stede, eller at likvideringen kun kan foretages til stærkt forøgede omkostninger. Formålet med valutareserven er at understøtte fastkurspolitikken. Ved forvaltning af valutareserven lægges der derfor stor vægt på, at en betydelig andel hurtigt kan bruges til støtteopkøb af kroner. Størstedelen er placeret på pengemarkedet eller i værdipapirer med høj sikkerhed, der nemt kan sælges eller belånes. Derudover har Nationalbanken sædvanligvis mulighed for at skaffe betydelige beløb i valuta gennem forskellige låneprogrammer.

Nationalbanken oplevede i efteråret 2008 et stort træk på valutareserven, hvilket understregede nødvendigheden af, at reserven har en vis størrelse og samtidig er likvid. Derfor skærpede banken i 2009 også kravet til likviditetsberedskabet bl.a. ved at øge placeringerne i sikrede bankindskud med kort løbetid.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risiko for tab på et tilgodehavende hos en modpart, som ikke overholder sine betalingsforpligtelser. I investeringsporteføljen har Nationalbanken både kreditrisiko på bankindskud og værdipapirinvesteringer. Ved værdipapirinvesteringer omfatter kreditrisiko også risikoen for kurstab, der følger af lavere kreditværdighed på en modpart.

Nationalbanken søger at begrænse kreditrisikoen ved at stille høje krav til modparternes kreditværdighed og samtidig sprede sine tilgodehavender hos mange modparter. Hertil kommer, at en stor del af placeringerne hos bankmodparter sker mod sikkerhed. Der stilles høje krav til sikkerheden, der stort set kun består af statsobligationer. Nationalban-

ken har ret til at sælge sikkerheden, hvis en modpart går konkurs, og har dermed dækning for sine placeringer. Det var netop, hvad der skete, da Lehman Brothers gik konkurs i september 2008. Nationalbanken havde et indskud mod sikkerhed i statspapirer. De blev solgt umiddelbart efter konkursen, og Nationalbanken led ingen tab. Der var ikke nogen konkurser blandt bankens modparter i 2009.

Nationalbanken indførte i løbet af 2009 nye interne regler for godkendelse af bankmodparter. Reglerne baserer sig på de internationale kreditvurderingsbureauers såkaldte long-term ratings, der tager højde for, hvordan muligheden for statsstøtte påvirker kreditrisikoen ved bankindskud. Det skal bl.a. ses i lyset af, at krisen viste, at systemisk vigtige banker langt overvejende er blevet reddet.

Krediteksponeringen

Krediteksponeringen udtrykker, hvor meget banken risikerer at tabe, hvis en modpart går konkurs. Den siger ikke noget om sandsynligheden for, at det sker. Desuden afhænger kredittab af den andel af tilgodehavendet, der tabes.

Krediteksponeringen steg i 2009, jf. tabel 6. Det skyldes, at valutareserven voksede, hvilket betød flere placeringer i både pengemarked og obligationer. Ved årets udgang var 81 pct. af bankens portefølje placeret i kategorien Aa3 eller derover.

Eksponeringen på overnationale institutioner uden rating dækker bl.a. over IMF. IMF's trækningsrettighed steg med 36,3 mia.kr. til 55,6 mia.kr. i

NATIONALBANKENS KREDITEKSPONERING FOR BANKENS PORTEFØLJER,
ULTIMO 2009

Tabel 6

Mia.kr.	2008 i alt	Obligationer		Bankforretninger		Overnatio- nale institu- tioner ⁴	Central- banker	2009 i alt
		Stater	Andre ¹	Sikrede ²	Usikrede ³			
Aaa	62,9	130,5	32,5	-	1,5	3,2	10,0	177,7
Aa1	85,1	18,3	13,2	25,3	3,1	-	-	59,9
Aa2	30,7	14,9	-	-	15,1	-	-	29,9
Aa3	9,9	-	-	49,1	15,7	-	-	64,8
A1	10,1	-	-	3,7	6,3	-	-	10,0
A2	3,1	0,8	1,3	23,2	4,0	-	-	29,2
A3	-	-	-	18,8	-	-	-	18,8
Ingen kreditvurdering .	32,2	-	1,5	-	1,0	3,5	15,2	21,2
I alt	234,0	164,4	48,5	120,2	46,5	6,7	25,3	411,6

Anm.: Moody's kreditvurdering er benyttet. Skalaen strækker sig fra Aaa til D, hvor Aaa er den højeste kreditværdighed.

¹ Andre obligationer inkluderer værdipapirer med såvel eksplicit som implicit statsgaranti samt danske udstedere.

² Sikrede bankforretninger udgøres af repoforretninger.

³ Usikrede bankforretninger udgøres af deposits, korrespondentkonti, valutaterminforretninger samt swaps med Danmarks Skibskredit A/S.

⁴ Overnationale institutioner som BIS, IMF og supranationals som fx Asian Development Bank.

2009. Heraf var 3,3 mia.kr. udnyttet ved udgangen af året.¹ Risikoen ved denne eksponering vurderes at være lille.

Kreditspændeksponeringen udtrykker, hvor meget banken taber, hvis kreditspændene for en bestemt modpart udvides med 1 procentpoint. Kreditspændeksponeringen svarer således til renteeksponeringen på den enkelte modpart. Nationalbankens renteeksponering steg i 2009, men stigningen skete primært over for stater med den højst mulige kreditvurdering, hvor risikoen for store spændudvidelser vurderes at være lav.

¹ For en grundig behandling af Danmarks Nationalbanks mellemværende med IMF henvises til Thomas Krabbe Jensen og Søren Vester Sørensen, Nationalbankens mellemværende med IMF, Danmarks Nationalbank, *Kvartalsoversigt*, 4. kvartal 2009.

Regnskab

for året 2009

HOVED- OG NØGLETAL 2005-09

	2009	2008	2007	2006	2005
Resultatopgørelse (mio.kr.)					
Nettorenteindtægter	2.760	4.915	4.105	3.368	3.616
Kursreguleringer	1.751	2.246	1.634	-690	1.210
Udbytte af aktier mv.	126	140	134	115	68
Andre indtægter	24	26	59	48	848
Omkostninger inkl. afskrivninger	-706	-590	-751	-606	-840
Årets resultat	3.955	6.737	5.181	2.235	4.902
Der disponeres således:					
Overført til egenkapital	2.412	3.593	2.343	-105	1.948
Overført til staten	1.543	3.144	2.837	2.340	2.954
	3.955	6.737	5.181	2.235	4.902
Balance (mio.kr.)					
Aktiver					
Valutareserveaktiver	398.804	215.964	172.282	175.446	214.703
Pengepolitiske udlån	104.220	240.876	216.794	153.735	135.296
Andre udlån	3.749	129.937	2.573	3.472	4.324
Indenlandske obligationer	33.093	27.308	27.833	28.648	34.329
Andre aktiver	10.285	21.008	5.058	3.571	3.344
Aktiver i alt	550.151	635.093	424.540	364.872	391.996
Passiver					
Seddel- og møntomløb	60.760	61.283	61.553	59.767	56.217
Pengepolitiske indlån	188.294	128.193	209.863	171.984	220.423
Staten	212.435	262.789	89.899	73.789	56.428
Valutareservegæld	4.257	4.293	4.585	3.729	2.391
Indlån ifm. swapaftaler	-	115.996	-	-	-
Andre forpligtelser	23.929	4.475	4.170	3.476	4.305
Forpligtelser i alt	489.675	577.029	370.070	312.745	339.764
Egenkapital i alt	60.476	58.064	54.470	52.127	52.232
Passiver i alt	550.151	635.093	424.540	364.872	391.996
Nøgletal					
Valutareserven (mio.kr.)	394.547	211.671	167.697	171.717	212.312
Penge- og realkreditinstitutternes netto- stilling over for Nationalbanken (mio.kr.)	84.074	-112.683	-6.931	18.249	85.127
Statens indestående (mio.kr.)	212.435	262.789	89.899	73.789	56.428
Ændring i seddel- og møntomløb (pct.)	-0,9	-0,4	3,0	6,3	8,0
Egenkapitaludvikling (pct.)	4,2	6,6	4,5	-0,2	3,9
Gns. antal medarbejdere omregnet til fuldtid	508	497	505	513	521

LEDELSENS REGNSKABSBERETNING

Om regnskabet

Regnskabet for 2009 er udarbejdet efter samme principper som året før, jf. side 50.

Regnskabet afspejler, at Nationalbanken udsteder sedler og mønter, har betydelige aktiver i form af valutareserven samt er bank for penge- og realkreditinstitutter samt staten.

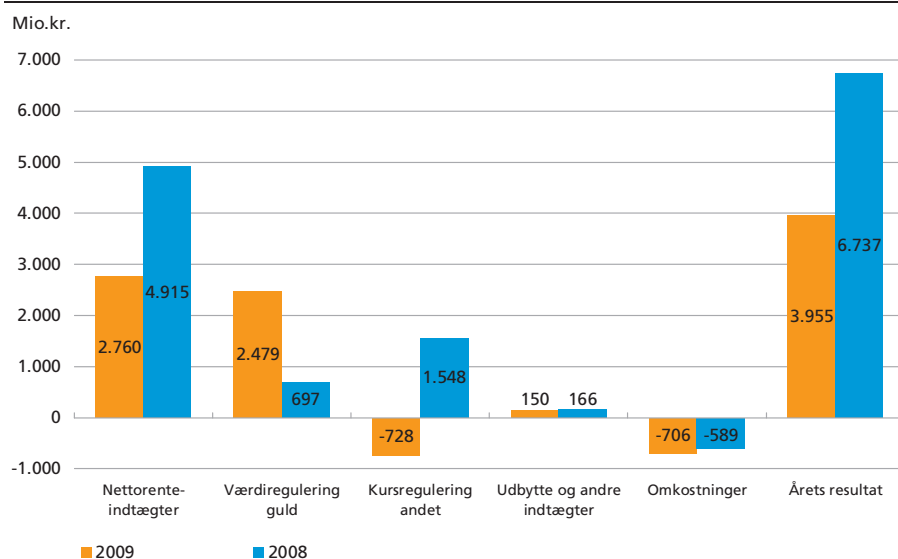
Årsregnskabet udviser også i år store ændringer i forhold til sidste år. Ændringer som i væsentligt omfang skyldes udviklingen på de finansielle markeder som følge af den internationale finansielle krise. Balancen er således samlet faldet med 84,9 mia.kr. og resultatopgørelsen udviser store ændringer i det finansielle resultats brutto- og nettoposter. Resultat af finansielle poster er 4.511 mio.kr., et fald på 2.649 mio.kr. i forhold til 2008, og årets samlede resultat er 3.955 mio.kr., et fald på 2.782 mio.kr. i forhold til 2008.

Om statens garantier

Bankens udlån til indenlandske penge- og realkreditinstitutter er som udgangspunkt sikret ved deponering af værdipapirer i sikkerhedsdeponer og er herudover omfattet af statens generelle garanti over for indskydere og simple kreditorer i medfør af lov om finansiell stabilitet.

UDVIKLING I ÅRETS RESULTAT I FORHOLD TIL 2008

Figur 5

Om tab og hensættelser

Der er ikke konstateret kredittab på bankens engagementer i 2009, ligesom der heller ikke vurderes at være behov for at hensætte til imødegåelse heraf ved udgangen af året.

Resultat af finansielle poster

Nettorenteindtægter på 2.760 mio.kr. er faldet med 2.155 mio.kr. (43,8 pct.) i forhold til 2008. Af væsentlige ændringer kan nævnes:

Positive

- renteudgifter til staten faldt med 2.393 mio.kr. til 1.926 mio.kr. Statens gennemsnitlige indestående steg med 89 mia.kr. til 197 mia.kr., men den gennemsnitlige forrentning faldt fra 4,0 pct. til 1,0 pct. Med virkning fra 11. maj 2009 blev det besluttet at nedsætte rentesatsen for forrentning af statens indestående fra diskontoen til diskontoen minus 1 procentpoint, dog ikke til under 0 pct.
- renteindtægter på særlige udlån til Roskilde Bank og EBH Bank steg med i alt 102 mio.kr. til 468 mio.kr.

Negative

- renteindtægter af tilgodehavender i udlandet er faldet med 3.420 mio.kr. til 3.245 mio.kr. De gennemsnitlige nettotilgodehavender steg med 149 mia.kr. til 307 mia.kr., men den gennemsnitlige forrentning faldt fra 4,2 pct. til 1,1 pct.
- nettorenten af pengepolitiske ind- og udlån faldt med 1.242 mio.kr. fra en renteindtægt på 1.051 mio.kr. til en renteudgift på 190 mio.kr. De gennemsnitlige nettomellemværender med institutterne har ændret sig fra et nettoudlån til institutterne på 22 mia.kr. til et nettoindlån fra institutterne på 44 mia.kr. De pengepolitiske rentesatser faldt væsentligt i 2009, og den gennemsnitlige forrentning for indlån faldt således fra 4,5 pct. til 1,7 pct. og for udlån fra 4,5 pct. til 2,1 pct.

Kursreguleringer på +1.751 mio.kr. er faldet med 495 mio.kr. i forhold til 2008. Heri indgår værdireguleringer af guld med +2.479 mio.kr. (2008, +697 mio.kr.) som følge af at guldprisen (i DKK) er steget 25 pct. i 2009, samt børs- og valutakurstab på valutamellemværender på -968 mio.kr. (2008, +1.024 mio.kr.) og kursgevinst på indenlandske værdipapirer på +240 mio.kr. (2008, +524 mio.kr.).

Nettoresultatet af finansielle poster er ikke påvirket af renter og valutakursreguleringer i forbindelse med tilførsel af likviditet i euro og US dollar til det danske finansielle system gennem swapaftaler med Den Europæiske Centralbank (ECB) og Federal Reserve. Dette skyldes, at ren-

teudgiften til centralbankerne modsvares af en tilsvarende renteindtægt fra de institutter, som Nationalbanken har udlånt valutaerne til, og at valutakursreguleringerne på valutaudlånene til institutterne udlignes af modsatrettede valutakursreguleringer i forbindelse med afviklingen af swapaftalerne med centralbankerne.

Faktorer, der har bidraget til det finansielle resultat

Som et supplement til den regnskabsmæssige opgørelse af de finansielle poster viser tabel 7 en opdeling på de faktorer, som i særlig grad bidrager til resultatet. Det skal understreges, at opdelingen i tabel 7 er en teoretisk beregning, der ikke umiddelbart kan sammenlignes med regnskabet.

Nationalbanken har bl.a. som opgave at udstede sedler og mønter, stå for penge- og valutakurspolitikken, have en guldbeholdning og være bankforbindelse for penge- og realkreditinstitutter samt staten. I kraft af disse myndighedsroller har Nationalbanken en *basisindtjening*.

Ud over myndighedsrollerne har Nationalbanken også en virksomhedsrolle, hvor Nationalbanken tilstræber at opnå et fornuftigt afkast i forhold til risiko på bankens porteføljer inden for rammerne af myndighedsrollen. Bidraget fra virksomhedsrollen er afspejlet i *resultat af yderligere risiko*.

DRIVENDE FAKTORER FOR NATIONALBANKENS FINANSIELLE RESULTAT		Tabel 7
Mia.kr.	Resultat 2009	Resultat 2008
<i>Basisindtjening</i>		
Møntningsgevinst	1,1	2,7
Beregnet afkast af egenkapital	1,0	2,5
Valutareserven og dens finansiering	-1,9	-0,8
Renter af særlige udlån mv.	0,5	0,4
Valutakursregulering	-0,5	0,4
Euro	-0,4	0,1
Dollar	-0,1	0,2
Andre valutaer	0,0	0,1
Guldprisregulering (målt i dollar)	2,7	0,3
Basisindtjening, i alt	2,9	5,5
<i>Resultat af yderligere risiko</i>		
Renterisiko, løbende merafkast ("carry") mv.	0,8	-0,6
Renterisiko, rentedrevne kursgevinster	0,8	2,3
Resultat af yderligere risiko, i alt	1,6	1,7
Samlet resultat af finansielle poster	4,5	7,2

Anm.: Møntningsgevinsten er beregnet ud fra seddel- og møntmløbet ekskl. kontantdepoter. Nationalbankens guldbeholdning betragtes i tabellen som et dollaraktiv. Afrundede tal.

Basisindtjeningen er beregnet til 2,9 mia.kr. i 2009, hvilket er 2,6 mia.kr. lavere end i 2008. Hovedparten af indtjeningen i 2009 stammer fra guldprisreguleringer. I basisindtjeningen indgår også indtjeningsbidraget fra møntningsgevinsten, beregnet afkast af egenkapitalen, finansiering af valutareserven, renter fra særlige udlån og valutakursreguleringer.

Den renteindtægt, som følger af det rentefri lån på seddel- og møntomløbet, kaldes møntningsgevinsten. I beregningen er forudsat, at Nationalbanken placerer midlerne fra seddel- og møntomløbet og egenkapitalen til den korte pengepolitiske rente i Danmark. Indtjeningsbidraget fra møntningsgevinsten og egenkapitalen faldt med 3,1 mia.kr. til 2,1 mia.kr. i 2009 i forhold til året før. Faldet skyldes lavere pengepolitiske renter.

Valutareserven er en forudsætning for Danmarks valutakurspolitik. Valutareserven er langt overvejende placeret i euro. Herudover er en mindre del placeret i dollar. I valutareserven indgår også guld, der ikke har givet noget løbende afkast. Modstykket til valutareserven er passiver, der overvejende udgøres af nettostillingen over for pengeinstitutterne og statens indestående i Nationalbanken, der begge er forrentede. Da den korte rente i placeringsvalutaerne normalt er lavere end den korte danske rente, har Nationalbanken en renteudgift ved at holde valutareserven. Rentespændet mellem Nationalbankens pengepolitiske rente og de faktiske placeringsrenter var generelt højt i 2009. Samtidig steg valutareserven med 182,8 mia.kr. til 394,5 mia.kr. i 2009. Med virkning fra 11. maj 2009 blev det besluttet at nedsætte rentesatsen for forrentning af statens indestående fra diskontoen til diskontoen minus 1 procentpoint, dog ikke til under 0 pct. Den beregnede omkostning ved at holde valutareserven er opgjort til 1,9 mia.kr. i 2009 mod 0,8 mia.kr. i 2008.

Renter fra særlige udlån vedrører bl.a. udlån til Roskilde Bank og udgør 0,5 mia.kr. i 2009 mod 0,4 mia.kr. i 2008.

Ud over den løbende udgift i forbindelse med valutareserven kan der forekomme ganske betydelige reguleringer som følge af udsving i valutakurser og guldprisen. Når kronen eksempelvis styrkes over for en valuta, får Nationalbanken et tab, fordi kroneværdien af valutareserven mindskes og omvendt, hvis kronen svækkes. I 2009 blev kronen styrket over for euro med ca. 0,1 pct. Det indebar et tab på ca. 0,4 mia.kr.

Resultatet af yderligere risiko afspejler, at Nationalbanken ved at investere i danske og udenlandske obligationer med længere løbetid og ved at placere i udenlandske banker forventer at opnå et højere afkast end ved udelukkende at placere til de korte renter. Derved påvirkes indtjeningen også af renteudviklingen i Danmark og udlandet. Det beregnede

resultatbidrag fra yderligere risiko er opgjort til 1,6 mia.kr. i 2009. Gevinsten afspejler især, at Nationalbanken fik en højere rente på obligationsbeholdningen i forhold til den korte rente på pengemarkedet på grund af, at de lange renter var højere end de korte. Som følge af en stigning i de lange obligationsrenter fik Nationalbanken negative kursreguleringer på en del af obligationsbeholdningen. Omvendt fik Nationalbanken kursgevinster relateret til indsnævring af rentespænd på obligationer med kreditrisiko mv., herunder Nationalbankens beholdning af danske realkreditobligationer.

Andre resultatposter

Udbytte af aktier mv. er faldet med 14 mio.kr. til 126 mio.kr.

Andre indtægter er faldet med 2 mio.kr. til 24 mio.kr. Af faldet kan 9 mio.kr. henføres til lavere indtægter ved salg af mønter og medaljer, mens avance ved salg af ejendomme har forøget indtægterne med 7 mio.kr.

Omkostninger og afskrivninger er steget med 117 mio.kr. til 706 mio.kr. Af stigningen kan 100 mio.kr. henføres til en særlig indbetaling til "Danmarks Nationalbanks Pensionskasse under afvikling" til afdækning af Nationalbankens pensionsforpligtelse, 34 mio.kr. til tagrenovering, mens der er fald på 7 mio.kr. i andre omkostninger og afskrivninger. Personaleomkostninger er steget med 14 mio.kr. (4,1 pct.).

Disponering af årets resultat

Disponeringen af årets resultat er i en årrække foretaget med udgangspunkt i, at en fornuftig sigtelinje for konsolideringen af Nationalbanken bør være, at sikringsfonden fastholdes på et konstant reelt niveau. Det vil sige, at stigningen i sikringsfonden i grove træk skal følge prisudviklingen. Med udgangspunkt i dette hensyn er det besluttet, jf. § 19 i lov om Danmarks Nationalbank, at overskuddet for 2009 på 3.955 mio.kr. disponeres således:

- Et beløb svarende til årets kursreguleringer på 1.751 mio.kr. henlægges til kursreguleringsfonden, der herefter udgør 8.798 mio.kr.
- 30 pct. af resultatet korrigeret for kursreguleringer svarende til 661 mio.kr. henlægges til sikringsfonden, der herefter udgør 51.377 mio.kr.
- Det resterende beløb på 70 pct. af resultatet korrigeret for kursreguleringer svarende til 1.543 mio.kr. overføres til staten.

Balancen

Balancen faldt fra 635,1 mia.kr. til 550,2 mia.kr. Balancefaldet på 84,9 mia.kr. kan specificeres i følgende hovedposter:

- På *aktivsiden* er valutareserveaktiver forøget med 182,8 mia.kr., indenlandske obligationer med 5,8 mia.kr. og tilgodehavende i ECB vedr. penge- og realkreditinstitutternes Target-konti med 5,2 mia.kr. Udlån til penge- og realkreditinstitutter er faldet med 245,3 mia.kr. og særlige udlån m.v. til Roskilde Bank og EBH Bank er i forbindelse med ophør af disse engagementer faldet med 22,2 mia.kr. Endelig er markedsværdi af valutaterminsforretninger faldet med 11,1 mia.kr.
- På *passivsiden* er indlån fra centralbanker¹ faldet med 116,0 mia.kr. og statens indestående med 50,3 mia.kr. Indlån fra penge- og realkreditinstitutter er steget med 65,2 mia.kr., modpost til tildelte særlige trækingsrettigheder i IMF med 11,0 mia.kr. og egenkapitalen med årets resultatandel på 2,4 mia.kr.

Forøgelsen af valutareserven fra 211,7 mia.kr. til 394,5 mia.kr. er sammensat af stigninger i valutareserveaktiverne guld på 2,5 mia.kr., fordringer på udlandet på 168,1 mia.kr. og fordringer på IMF på 12,3 mia.kr., mens valutareservepassivet forpligtelser over for udlandet er uændret.

Årets ændringer i penge- og realkreditinstitutternes nettostilling over for Nationalbanken har været væsentlige. De pengepolitiske indlån fra institutterne steg fra 128,2 mia.kr. i 2008 til 188,3 mia.kr. og de pengepolitiske udlån til institutterne faldt fra 240,9 mia.kr. til 104,2 mia.kr. Samlet set er nettostillingen ændret med 196,8 mia.kr. fra et nettoudlån til institutterne på 112,7 mia.kr. i 2008 til et nettoindlån fra institutterne på 84,1 mia.kr. i 2009.

Seddelomløb faldt med 0,6 mia.kr. (-1,1 pct.) til 55,0 mia.kr., og møntomløb steg med 0,1 mia.kr. (1,3 pct.) til 5,7 mia.kr.

Egenkapitalen steg fra 58,1 mia.kr. til 60,5 mia.kr. som følge af henlæggelser af årets resultat med i alt 2,4 mia.kr.

Roskilde Bank

Nationalbanken har i august 2009 overdraget sin aktiebesiddelse og ansvarlig lånekapital i Roskilde Bank til Finansiell Stabilitet A/S. I forbindelse hermed er det statsgaranterede udlån til Roskilde Bank blevet indfriet. Nationalbanken har ikke haft tab på sit engagement med Roskilde Bank.

¹ I forbindelse med valutaswapaftaler indgået for at fremskaffe kortfristet likviditet i euro og US dollar til indenlandske pengeinstitutter. Der er ikke indgået valutaswap under disse valutaswapaftaler pr. 31. december 2009.

LEDELSESPÅTEGNING

Direktionen har i dag behandlet og godkendt årsregnskabet for Danmarks Nationalbank for 2009.

Årsregnskabet aflægges efter lov om Danmarks Nationalbank.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danmarks Nationalbanks aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2009 samt af resultatet af Danmarks Nationalbanks aktiviteter for regnskabsåret 1. januar-31. december 2009.

København, den 23. februar 2010

Direktionen

Nils Bernstein
formand

Torben Nielsen

Jens Thomsen

REVISIONSPÅTEGNINGER

Til Repræsentantskabet

Intern revisions påtegning

Jeg har revideret årsregnskabet for Danmarks Nationalbank for regnskabsåret 1. januar-31. december 2009, omfattende ledelsens regnskabsberetning, ledelsespåtegning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter lov om Danmarks Nationalbank.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank.

Revisors ansvar

Mit ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af min revision.

Den udførte revision

Jeg har udført min revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at jeg planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

Revisionen har omfattet en vurdering af ledelsens tilrettelagte forretningsgange og interne kontroller, der er relevante for ledelsens udarbejdelse og aflæggelse af et retvisende årsregnskab, herunder en vurdering af risikoen for væsentlig fejlinformation. Revisionen har endvidere omfattet stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er min opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for min konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er min opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danmarks Nationalbanks aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2009 samt af resultatet af Danmarks Nationalbanks aktiviteter for regnskabsåret 1. januar-31. december 2009 i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank.

København, den 23. februar 2010

Jan Birkedal,
revisionschef

REVISIONSPÅTEGNINGER

Til Repræsentantskabet

De uafhængige revisorers påtegning

Som revisorer, udnævnt af økonomi- og erhvervsministeren, har vi revideret årsregnskabet for Danmarks Nationalbank for regnskabsåret 1. januar-31. december 2009, omfattende ledelsens regnskabsberetning, ledelsespåtegning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter lov om Danmarks Nationalbank.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisorernes ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for Danmarks Nationalbanks udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at afgive konklusion om effektiviteten af Danmarks Nationalbanks interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danmarks Nationalbanks aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2009 samt af resultatet af Danmarks Nationalbanks aktiviteter for regnskabsåret 1. januar-31. december 2009 i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank.

København, den 23. februar 2010

Mona Blønd,
statsautoriseret revisor

Hans Frederik Carøe,
statsautoriseret revisor

UNDERSKRIFTER

Nærværende regnskab, der er revideret på den i bankens reglement foreskrevne måde, er tiltrådt af repræsentantskabet på mødet den 16. marts 2010.

Repræsentantskabet består pr. 1. marts 2010 af

Søren Bjerre-Nielsen, formand Helle Bechgaard, næstformand

Peter Bjerregaard Niels Boserup Peter Christensen Pia Christmas-Møller

Kristian Thulesen Dahl Michael Dithmer Niels Fog Peter Gæmelke

Camilla Hersom Hans Jensen Niels Due Jensen Jette W. Knudsen

Henrik Sass Larsen Kjeld Larsen Michael Lunn Michael Møller

Kirsten Nissen Bente Sorgenfrey Lars Rebie Sørensen

Villy Søvnald Helle Thorning-Schmidt Margrethe Vestager

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Generelt

Danmarks Nationalbanks årsregnskab for 2009 er aflagt i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank. Denne regnskabspraksis er i det væsentlige i overensstemmelse med god regnskabspraksis for europæiske centralbanker inden for euroområdet. Forskellen vedrører hovedsageligt urealiserede valuta- og værdipapirkursgevinster, som i Nationalbankens årsregnskab medtages i resultatopgørelsen.

Hovedprincipperne for regnskabets indhold er økonomisk realitet. Virkningen af transaktioner og begivenheder indregnes, når de finder sted, og de registreres og præsenteres i årsregnskabet for det år, de vedrører. Årsregnskabet indeholder alle væsentlige og relevante forhold, værdiændringer vises uanset indvirkning på resultat og egenkapital, og indregnings- og værdiansættelsesmetoder anvendes ensartet på samme kategori af forhold. Ved første indregning værdiansættes aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende værdiansættes aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost.

Herudover opstilles og klassificeres regnskabets enkelte poster uændret fra år til år.

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Omregning af transaktioner i fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter valutakursen på transaktionsdagen. På balancedagen omregnes finansielle aktiver og forpligtelser i fremmed valuta til balancedagens kurs. Såvel realiserede som urealiserede gevinster og tab indregnes i resultatopgørelsen.

Resultatopgørelsen

Renter

Renteindtægter og -udgifter omfatter ud over rente af rentebærende fordringer og forpligtelser tillige over- og underkurs på skatkammerbeviser og indskudsbeviser samt terminspræmier af fonds- og valutaterminsforretninger.

Kursreguleringer mv.

Kursreguleringer omfatter såvel børskursreguleringer som valutakursreguleringer vedrørende finansielle tilgodehavender og forpligtelser, aktier, andre kapitalandele og guld. Såvel realiserede som urealiserede gevinster og tab indregnes i resultatopgørelsen.

Udbytte af aktier mv.

Udbytte af aktier mv. omfatter indtægter af kapitalandele i børsnoterede og unoterede virksomheder, herunder associerede virksomheder. Udbytte af aktier medtages i det år, hvori udbyttet deklareres.

Andre indtægter

Andre indtægter omfatter indtægter hidrørende fra Nationalbankens salg af mønter og medaljer samt øvrige indtægter, som ikke vedrører Nationalbankens primære aktiviteter, eller som ikke er årligt tilbagevendende.

Omkostninger

Personaleomkostninger omfatter lønninger og vederlag, herunder bidrag til pension og understøttelser mv., uddannelsesomkostninger og andre personaleomkostninger. Andre omkostninger omfatter omkostninger til produktion af sedler og mønter mv., til drift af Nationalbankens ejendomme, til it-drift samt øvrige omkostninger.

Balancen*Guld*

Guld værdiansættes til den på balancedagen gældende markedsværdi.

Finansielle tilgodehavender og forpligtelser

Finansielle tilgodehavender og forpligtelser værdiansættes til den på balancedagen gældende markedsværdi.

Tilbagekøbsforretninger og udlån af værdipapirer mv.

Værdipapirer solgt i forbindelse med en samtidig aftale om tilbagekøb samt udlånte værdipapirer indgår i Nationalbankens respektive beholdninger.

Aktier mv.

Anlægsaktier og lignende investeringer samt kapitalandele i associerede virksomheder (virksomheder, hvor ejerandel eller stemmeretsandel er 20 pct. eller derover) værdiansættes til en skønnet markedsværdi på balancedagen, dog ikke højere end anskaffelsesværdien.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver omfatter Nationalbankens ejendomme, bygningstekniske anlæg (elevatorer, el-installationer m.m.), produktions-tekniske anlæg (til seddel- og møntproduktion) samt IT udstyr, kontorinventar og biler.

Materielle anlægsaktiver medtages i balancen og værdiansættes til anskaffelsesprisen fratrasket akkumulerede af- og nedskrivninger.

Aktiver med en anskaffelsesværdi på under 100.000 kr. pr. enhed udgiftsføres i anskaffelsesåret.

På materielle anlægsaktiver foretages lineære pro anno afskrivninger over aktiverens forventede økonomiske levetid.

Den økonomiske levetid ansættes til følgende:

Bankejendomme	100 år
Øvrige ejendomme	25-50 år
Bygningsforbedringer	25 år
Bygningstekniske anlæg	10-25 år
Produktionstekniske anlæg	5-10 år
Øvrige maskiner og inventar	3-5 år

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter bl.a. tilgodehavende renter, positiv nettomarkedsværdi af afledte finansielle instrumenter opgjort pr. instrumenttype samt forudbetalte omkostninger.

Afledte finansielle instrumenter som fonds- og valutaterminsforretninger, rente- og valutaswaps samt futures værdiansættes til den på balancedagen gældende markedsværdi.

Seddel- og møntomløb

Seddel- og møntomløb værdiansættes til pålydende værdi.

Andre passiver

Andre passiver omfatter bl.a. skyldige omkostninger, negativ nettomarkedsværdi af afledte finansielle instrumenter opgjort pr. instrumenttype samt uafdækkede pensionsforpligtelser og andre hensatte forpligtelser vedrørende afgivne garantier.

Afledte finansielle instrumenter som fonds- og valutaterminsforretninger, rente- og valutaswaps samt futures værdiansættes til den på balancedagen gældende markedsværdi.

Eventualforpligtelser

Andre forpligtelser vedrørende afgivne garantier værdiansættes til den skønnede værdi af betalingsforpligtelsen.

Pensionsforpligtelser

For bidragsbaserede pensionsordninger udgiftsføres de løbende præmiebetalinger til pensionsforsikringselskaber i resultatopgørelsen, og

pensionsforpligtelsen overgår herefter til pensionsforsikringsselskaberne.

For ydelsesbaserede pensionsordninger og understøttelsestilsagn, hen-sættes ikke-afdækkede pensionstilsagn opgjort efter aktuarmæssige principper i Nationalbankens regnskab.

RESULTATOPGØRELSE FOR ÅRET 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.
1 Nettorenteindtægter:		
Rente af tilgodehavende i udlandet	3.263.275	6.704.952
2 Rente af indenlandske udlån	4.078.059	11.089.491
Rente af indenlandske obligationer	1.239.806	1.199.095
Provision og andre indtægter	132	237
Renteindtægter mv.	8.581.272	18.993.775
 Rente af forpligtelser over for udlandet	 18.225	 40.214
Rente til centralbanker ifm. swapaftaler	525.264	467.157
3 Rente af indenlandske indlån	5.277.334	13.571.656
Renteudgifter mv.	5.820.823	14.079.027
Nettorenteindtægter i alt	2.760.449	4.914.748
 4 Kursreguleringer mv.:		
Værdiregulering af guld	2.478.607	697.410
5 Kursregulering af udenlandske mellemværender	-968.222	1.024.215
6 Kursregulering af indenlandske værdipapirer	240.359	524.189
Kursreguleringer mv. i alt	1.750.744	2.245.814
Resultat af finansielle poster	4.511.193	7.160.562

RESULTATOPGØRELSE FOR ÅRET 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.
Resultat af finansielle poster	4.511.193	7.160.562
7 Udbytte af aktier mv.	125.646	140.037
8 Andre indtægter	24.481	25.814
Omkostninger:		
9 Personaleomkostninger	353.846	339.680
Særlig indbetaling til Danmarks Nationalbanks Pensionskasse under afvikling	100.000	-
10 Andre omkostninger	222.445	217.450
Omkostninger i alt	676.291	557.130
11 Af- og nedskrivninger på materielle anlægsaktiver	30.051	32.276
Årets resultat	3.954.977	6.737.007
Disponering af årets resultat:		
Årets resultat	3.954.977	6.737.007
Overført til / fra kursreguleringsfond	-1.750.744	-2.245.814
	2.204.233	4.491.193
der anvendes på følgende måde:		
Henlæggelse til sikringsfond, 30 pct.	661.270	1.347.358
Overførsel til staten, 70 pct.	1.542.963	3.143.835
	2.204.233	4.491.193

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.
Aktiver		
12 Guld	12.259.761	9.781.159
13 Fordringer på udlandet	370.861.369	202.776.620
14 Fordringer på IMF mv.	15.682.621	3.405.904
Tilgodehavende vedr. penge- og realkreditinstitutters Target-konti i ECB	6.886.260	1.709.171
Pengepolitiske udlån	104.220.000	240.876.000
15 Andre udlån	3.749.269	129.936.677
16 Indenlandske obligationer	33.093.490	27.307.792
17 Aktier mv.	805.051	747.970
18 Materielle anlægsaktiver	661.299	645.806
19 Kapitalandel og ansvarlig lånekapital i Roskilde Bank A/S	-	3.723.008
20 Andre aktiver	1.907.892	14.160.287
Periodeafgrænsningsposter	24.041	22.776
Aktiver i alt	550.151.053	635.093.170

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.
Passiver		
21 Seddelomløb	55.014.549	55.612.243
21 Møntomløb	5.745.801	5.671.134
Pengepolitiske indlån		
22 Nettoindestående på folio	22.138.405	9.661.296
Indskudsbeviser	166.156.000	118.532.000
23 Andre indlån	9.517.671	2.512.813
24 Staten	212.435.011	262.788.752
25 Forpligtelser over for udlandet	4.256.993	4.292.824
26 Indlån ifm. swapaftaler	-	115.995.914
27 Modpost til tildelte særlige trækningsrettigheder i IMF .	12.418.718	1.459.799
28 Andre passiver	1.992.291	502.795
Forpligtelser i alt	489.675.439	577.029.570
Grundfond	50.000	50.000
Reservefond	250.000	250.000
Kursreguleringsfond	8.798.489	7.047.745
Sikringsfond	51.377.125	50.715.855
29 Egenkapital i alt	60.475.614	58.063.600
Passiver i alt	550.151.053	635.093.170
30 Fordeling af valutareserveaktiver		
31 Afledte finansielle instrumenter til omlægning af valutaeksponering		
32 Andre afledte finansielle instrumenter		
33 Eventualforpligtelser		
34 Pensionsforpligtelser		

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note

1 **Nettorenteindtægter**

Udviklingen i nettorenteindtægterne er i væsentlig grad påvirket af store ændringer i og forskydninger imellem de enkelte typer af rentebærende ind- og udlån, samt af store fald i renteniveauet inden for de enkelte typer.

Nettorenteindtægter faldt fra 4.915 mio.kr. til 2.760 mio.kr.

Nettorenteindtægter af nettotilgodehavender i udlandet faldt med 3.420 mio.kr. til 3.245 mio.kr. De gennemsnitlige nettotilgodehavender steg med 149 mia.kr. til 307 mia.kr., men den gennemsnitlige forrentning faldt fra 4,2 pct. til 1,1 pct.

Nettorenter af pengepolitiske mellemværender med penge- og realkreditinstitutter (rente af pengepolitiske udlån fratrukket rente af folio og indskudsbeviser) faldt med 1.242 mio.kr. fra en renteindtægt på 1.051 mio.kr. til en renteudgift på 190 mio.kr. De gennemsnitlige nettomellemværender med institutterne har ændret sig fra et nettoudlån på 22 mia.kr. til et nettoindlån på 44 mia.kr. De pengepolitiske rentesatser faldt væsentligt i 2009, og den gennemsnitlige forrentning for indlån faldt således fra 4,5 pct. til 1,7 pct. og for udlån fra 4,5 pct. til 2,1 pct.

Renteudgifter til staten faldt med 2.393 mio.kr. til 1.926 mio.kr. Statens gennemsnitlige indestående steg med 89 mia.kr., men den gennemsnitlige forrentning faldt fra 4,0 pct. til 1,0 pct.

Renteindtægter på særlige udlån til Roskilde Bank og EBH bank er steget med 102 mio.kr. til 468 mio.kr.

Rente af indenlandske obligationer steg med 41 mio.kr. til 1.240 mio.kr. som følge af stigende beholdning.

Renter i forbindelse med tilførsel af likviditet i euro og US dollar til det danske finansielle system gennem swapaftaler med centralbanker har ikke påvirket bankens nettorenter, idet renteudgiften til centralbankerne på 525 mio.kr. modsvares af en tilsvarende renteindtægt fra institutterne.

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.
2 Rente af indenlandske udlån		
Rente af pengepolitiske udlån (Udlån mod pant)	3.084.400	10.251.509
Rente af udlån til pengeinstitutter i valuta	525.264	467.157
Rente af andre udlån	468.395	370.825
	<u>4.078.059</u>	<u>11.089.491</u>
3 Rente af indenlandske indlån		
Rente af folio	177.761	446.651
Rente af indskudsbeviser	3.097.126	8.753.789
Rente af indlån fra staten	1.925.761	4.318.513
Rente af indlån fra andre mv.	76.686	52.703
	<u>5.277.334</u>	<u>13.571.656</u>
4 Kursreguleringer		
Årets samlede kursregulering viser en gevinst på 1.751 mio.kr. mod en gevinst på 2.246 mio.kr. sidste år, svarende til en resultatforringelse på 495 mio.kr.		
Værdiregulering af guld har givet en gevinst på 2.479 mio.kr., hvilket skyldes en stigning på 25 pct. i guldprisen omregnet til danske kroner.		
Kursreguleringer af udenlandske mellemværender har givet et tab på 968 mio.kr., som er sammensat af et børskursstab på 687 mio.kr. og et valutakurstab på 281 mio.kr.		
Kursregulering af indenlandske værdipapirer (obligationer) har givet en gevinst på 240 mio.kr.		
5 Kursregulering af udenlandske mellemværender		
Børskursregulering	-687.403	1.030.617
Valutakursregulering	-280.819	-6.402
	<u>-968.222</u>	<u>1.024.215</u>
6 Kursregulering af indenlandske værdipapirer		
Kursregulering af indenlandske obligationer	240.359	524.189
	<u>240.359</u>	<u>524.189</u>

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.
7 Udbytte af aktier mv.		
PBS Holding A/S	78.025	35.466
VP Securities A/S	29.064	29.064
Bank for International Settlements (BIS)	18.557	17.547
Danmarks Skibskredit A/S	-	57.960
	125.646	140.037
8 Andre indtægter		
Salg af mønter og medaljer	15.070	24.134
Avance ved salg af ejendomme	7.028	-
Øvrige indtægter	2.383	1.680
	24.481	25.814
9 Personaleomkostninger		
Lønninger og honorarer	273.996	259.664
Pensionsbidrag og understøttelser	55.015	57.135
Uddannelsesomkostninger	10.219	9.395
Øvrige personaleomkostninger	14.616	13.486
	353.846	339.680
Heraf vederlag til ledelsen		
Direktionen, løn	8.240	7.875
Direktionen, pensionsbidrag og aktuarmæssig regulering af ydelsesbaseret pensionsforpligtelse	4.339	2.902
Bestyrelsen og repræsentantskab	807	751
	13.386	11.528
Der er ikke etableret bonusordninger i Danmarks Nationalbank. Der var gennemsnitligt 508 medarbejdere omregnet til fuldtid i 2009 (2008: 497).		
10 Andre omkostninger		
Materialer til seddelproduktion	25.272	30.574
Materialer til møntproduktion	13.202	37.659
Ejendommenes drift	93.159	65.423
It-omkostninger	39.959	47.842
Øvrige omkostninger	50.853	35.952
	222.445	217.450

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.
11 Af- og nedskrivninger på materielle anlægsaktiver		
Ejendomme	14.096	13.002
Driftsmidler	15.955	19.274
	30.051	32.276
12 Guld		
Værdien af beholdningen udgjorde 12,3 mia.kr. ved årets udgang mod 9,8 mia.kr. året før. Stigningen i posten skyldes, at prisen på guld regnet i kroner steg med 25 pct. i løbet af 2009. Guldbeholdningen udgør uændret 66.550 kg.		
13 Fordringer på udlandet		
Udenlandske obligationer	183.036.120	63.734.196
Tilgodehavender i centralbanker	25.475.296	28.953.244
Tilgodehavender i udenlandske forretningsbanker	42.183.857	30.814.142
Repo-forretninger med sikkerhed i udenlandske obligationer ..	120.165.342	79.274.384
Andre udenlandske tilgodehavender	754	654
	370.861.369	202.776.620
Placeringerne er primært foretaget i stats- og statsgaranterede obligationer, indeståender i centralbanker og forretningsbanker, eller som udlån mod sikkerhed i stats- og statsgaranterede obligationer. Placering foretages normalt kun hos modparter eller i værdipapirer med høj kreditværdighed. Valutakursrisikoen er omlagt, således at risikoen hovedsagelig er i euro.		
14 Fordringer på IMF mv.		
Kvote i IMF	13.321.465	13.407.712
IMFs trækningsret	10.430.831	11.698.099
Reservestilling over for IMF	2.890.634	1.709.613
Beholdning af særlige trækningsrettigheder i IMF	12.329.774	1.696.291
	15.220.408	3.405.904
Bilateralt udlån	462.213	-
	15.682.621	3.405.904

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note

14 Fordringer på IMF mv. (fortsat)

IMF har i årets løb trukket 147 mio.SDR på sin trækingsret i Nationalbanken. Som led i det internationale samarbejde om at øge den globale likviditet har IMF i 2009 tildelt Nationalbanken en beholdning på 1.353 mio.SDR (11,0 mia.kr.). Den akkumulerede tildeling af SDR udgør herefter 1.531 mio.SDR (12,4 mia.kr.). Tildelingen har tilsvarende forøget forpligtelsen "Modpost til tildelte særlige trækingsrettigheder i IMF".

Nationalbanken har herudover i løbet af året netto mindsket sin beholdning med 40 mio.SDR, som følge af IMF's dispositioner.

Som led i SDR-samarbejde kan Nationalbankens beholdning af SDR forøges ved køb indtil beholdningen udgør 3 gange Nationalbankens akkumulerede tildeling af SDR på 1.531 mio.SDR, svarende til 4.594 mia.SDR. Den aktuelle beholdning udgør 1.521 mio.SDR, og det maksimale yderligere køb udgør således 3.073 mio.SDR svarende til 25,0 mia.kr.

Nationalbanken har i 2009 indgået bilateral låneaftale med IMF, hvorefter IMF kan låne SDR op til et beløb svarende til modværdien af 1.950 mio.EUR (14,5 mia.kr.). På dette lån er der pr. 31. december 2009 trukket 57 mio.SDR (462 mio.kr.).

Nationalbanken har i 1997 afgivet kredittilsagn på op til 367 mio.SDR (3,0 mia.kr.) under IMF's lånearrangement "New Arrangements to Borrow". Der er ikke træk på dette tilsagn pr. 31. december 2009.

Samlet set er fordringer på IMF i 2009 således netto forøget med 1.517 mio.SDR, hvilket sammen med årets kursregulering forøger fordringen med 12,3 mia.kr. til 15,7 mia.kr.

Mellemværender med IMF opgøres i SDR (Special Drawing Rights). Kursen for SDR beregnes på grundlag af en valutakurv, hvis værdi bestemmes som en vægtet sum af kursen på de fire valutaer: 0,632 amerikanske dollar, 0,41 euro, 18,4 japanske yen og 0,090 britiske pund.

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.
15 Andre udlån		
Penge- og realkreditinstitutter ¹	3.718.061	4.322.027
Pengeinstitutter i valuta ²	-	108.070.069
Tilgodehavende hos Roskilde Bank	-	17.517.316
Øvrige udlån	31.208	27.265
	3.749.269	129.936.677
¹ Herunder udlån kontantdepoter.		
² Mellemværende i tilknytning til swapaftaler med centralbanker.		
16 Indenlandske obligationer		
Danske statsobligationer	2.476.954	3.411.568
Realkreditobligationer mv.	29.305.760	22.245.060
Skibskreditobligationer	1.310.776	1.651.164
	33.093.490	27.307.792
17 Aktier mv.		
Anlægsaktier og lignende investeringer	512.489	455.408
Kapitalandele i associerede virksomheder	292.562	292.562
	805.051	747.970

Bankens beholdning af aktier mv. har pr. 31. december 2009 en skønnet markedsværdi på ikke under 2,6 mia.kr.

Anlægsaktier og lignende investeringer består af kapitalindskud i Den Europæiske Centralbank (ECB) og aktier i Bank for International Settlements (BIS), SWIFT, PBS Holding, SAS og Messecenter Herning.

Kapitalandele i associerede virksomheder består af:

	Ejer- / stemmerets- andel	Egenkapital- andel	Resultat- andel
VP Securities A/S	24,2 / 24,2 pct.	38,5 mio.kr.	19,2 mio.kr.
Danmarks Skibskredit A/S	18,9 / 20,8 pct.	129,5 mio.kr.	46,9 mio.kr.

18 Materielle anlægsaktiver

Ejendomme	605.780	599.536
Driftsmidler	55.519	46.270
	661.299	645.806

Værdien af bankens ejendomme er ved den seneste offentlige ejendomsvurdering 1.741 mio.kr.

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.
19 Kapitalandel og ansvarlig lånekapital i Roskilde Bank A/S		
Nationalbanken har i august 2009 overdraget sin aktiebesiddelse og ansvarlig lånekapital i Roskilde Bank A/S til Finansiell Stabilitet A/S.		
20 Andre aktiver		
Markedsværdi af uafviklede valutaforretninger	-	11.859.856
Markedsværdi af andre afledte finansielle instrumenter	-	54.502
Renteperiodisering	1.856.885	2.215.387
Øvrige	51.007	30.542
	1.907.892	14.160.287
21 Seddel- og møntomløb		
Seddelomløbet faldt med 0,6 mia.kr. til 55,0 mia.kr., mens møntomløbet steg med 0,1 mia.kr. til 5,7 mia.kr. Seddelomløbet indeholder 362 mio.kr. i færøske sedler.		
22 Nettoindestående på folio		
Indestående på folio- og afviklingskonti	136.601.478	109.791.259
Træk på foliokonti	114.463.073	100.129.963
	22.138.405	9.661.296
Pr. 31. december 2009 indestår Nationalbanken på fuld sikret basis over for VP Securities A/S med 61,4 mia.kr. (2008: 39,5 mia.kr.) og over for Finansrådet (sumclearingen) med 67,3 mia.kr. (2008: 65,8 mia.kr.) i forbindelse med penge- og realkreditinstitutternes betalingsafviklinger med valør 4. januar 2010.		
23 Andre indlån		
Penge- og realkreditinstitutter	6.892.296	1.716.182
Øvrige indlån	2.625.375	796.631
	9.517.671	2.512.813

Posten indeholder penge- og realkreditinstitutternes indestående på euro foliokonti på 6,9 mia.kr.

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.		
24 Staten				
Statens andel af årets resultat på 1.543 mio.kr. indgår i dette beløb.				
25 Forpligtelser over for udlandet				
Forpligtelserne består af kroneindeståender i Nationalbanken fra overnationale institutioner og andre centralbanker. Af forpligtelsen udgør EU-Kommissionens indestående 4.237 mio.kr.				
26 Indlån i forbindelse med swapaftaler				
Beløbene vedrører kroneindeståender i Nationalbanken i tilknytning til swapaftaler indgået med centralbanker med henblik på at tilføre likviditet i euro og US dollar til det danske finansielle system.				
27 Modpost til tildelte særlige trækingsrettigheder i IMF				
Regnskabsposten er forøget med 11,0 mia.kr., som følge af tildelinger af særlige trækingsrettigheder i løbet af året.				
28 Andre passiver				
Markedsværdi af uafviklede valutaforretninger	1.675.370	-		
Markedsværdi af andre afledte finansielle instrumenter	141.343	151.550		
Anden gæld	78.377	244.050		
Øvrige	97.201	107.195		
	<u>1.992.291</u>	<u>502.795</u>		
	Grund- og reservefond 1.000 kr.	Kursregule- ringsfond 1.000 kr.	Sikringsfond 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
29 Egenkapital				
Egenkapital 1. januar 2009	300.000	7.047.745	50.715.855	58.063.600
Henlagt af årets resultat	-	1.750.744	661.270	2.412.014
Egenkapital 31. december 2009	<u>300.000</u>	<u>8.798.489</u>	<u>51.377.125</u>	<u>60.475.614</u>

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note

30 Fordeling af valutareserveaktiver

mio.kr.

2009	I alt	EUR	USD	GBP	Øvrige
Valutareserveaktiver					
Guld	12.260	-	12.260	-	-
Udenlandske obligationer	183.036	150.941	21.317	6.623	4.155
Tilgodehavender i central- banker	25.475	22.783	2.631	1	61
Tilgodehavender i udenland- ske forretningsbanker	42.184	23.870	16.154	508	1.652
Repo-forretninger	120.165	120.165	-	-	-
Fordringer på IMF	15.683	-	-	-	15.683
	398.804	317.759	52.362	7.132	21.551

2008	I alt	EUR	USD	GBP	Øvrige
Valutareserveaktiver					
Guld	9.781	-	9.781	-	-
Udenlandske obligationer	63.734	39.385	11.016	5.463	7.870
Tilgodehavender i central- banker	28.953	28.326	112	67	448
Tilgodehavender i udenland- ske forretningsbanker	30.814	18.656	9.989	765	1.404
Repo-forretninger	79.276	79.276	-	-	-
Fordringer på IMF	3.406	-	-	-	3.406
	215.964	165.643	30.898	6.295	13.128

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note

31 Afledte finansielle instrumenter til omlægning af valutaeksponering

Nettopositioner til markedsværdi
mio.kr.

2009	I alt	EUR	USD	DKK	Øvrige
Valutaterminsforretninger:					
Køb	60.014	60.014	-	-	-
Salg	-61.695	-	-47.790	-	-13.905
Uafviklede valutaspotforretninger:					
Køb	9.175	3.646	908	4.621	-
Salg	-9.169	-4.621	-223	-4.325	-
	-1.675	59.039	-47.105	296	-13.905
 2008	 I alt	 EUR	 USD	 DKK	 Øvrige
Valutaterminsforretninger:					
Køb	134.848	18.698	-	116.150	-
Salg	-122.986	-	-106.307	-	-16.679
Uafviklede valutaspotforretninger:					
Køb	246	246	-	-	-
Salg	-248	-	-248	-	-
	11.860	18.944	-106.555	116.150	-16.679

Heraf vedr. valutaswapaftaler med centralbanker i forbindelse
med fremskaffelse af valuta til danske pengeinstitutter.

Valutaterminsforretninger:					
Køb	115.996	-	-	115.996	-
Salg	-108.070	-28.797	-79.273	-	-
	7.926	-28.797	-79.273	115.996	-

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note

32 Andre afledte finansielle instrumenter

Hovedstole til markedsværdi
mio.kr.

2009	I alt	DKK	EUR	USD	Øvrige
Valuta- og renteswaps:					
Køb	583	-	-	583	-
Salg	-718	-718	-	-	-
Terminsforretninger, fonds:					
Køb	54.909	54.909	-	-	-
Salg	-43.049	-43.049	-	-	-
Uafviklede spotforretninger, fonds:					
Køb	4.261	-	4.068	52	141
Salg	-27	-	-	-27	-
Futures, fonds:					
Køb	223	-	148	-	75
Salg	-846	-	-129	-717	-

2008	I alt	DKK	EUR	USD	Øvrige
Valuta- og renteswaps:					
Køb	993	-	-	993	-
Salg	-1.145	-1.145	-	-	-
Terminsforretninger, fonds:					
Køb	34.042	34.042	-	-	-
Salg	-26.566	-26.566	-	-	-
Uafviklede spotforretninger, fonds:					
Køb	-	-	-	-	-
Salg	-	-	-	-	-
Futures, fonds:					
Køb	359	359	-	-	-
Salg	-814	-37	-777	-	-

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note	2009 1.000 kr.	2008 1.000 kr.
33 Eventualforpligtelser		
Værdipapircentralen, andel af garantikapital	29.356	27.412
Værdipapircentralen, garanti for andre kontoførende institutters fejl	13.363	12.997
Andre garantier	1.100	1.100
	43.819	41.509

Herudover har banken indgået interventionsaftale med ECB.
Vedrørende forpligtelse over for IMF henvises til note 14.

34 Pensionsforpligtelser

Bankens nuværende og tidligere medarbejdere har enten en bidragsbaseret pensionsordning eller en ydelsesbaseret pensionsordning.

For bidragsbaserede pensionsordninger gælder, at banken udgiftsfører de løbende præmiebetalinger til pensionsforsikrings-selskaber. Når pensionsbidrag for disse ordninger er indbetalt til pensionsforsikringsselskaberne, har banken ingen yderligere pensionsforpligtelser over for disse ansatte.

For ydelsesbaserede pensionsordninger gælder, at banken er forpligtet til at sikre modtageren en bestemt pensionsydelse. I disse ordninger er det banken, der bærer risikoen med hensyn til fremtidig udvikling i rente, løn, inflation, dødelighed mv. Banken er således forpligtet til at indbetale de nødvendige bidrag til sikring af opfyldelse af pensionstilsagnene.

Pensionsforpligtelser for de ydelsesbaserede ordninger beregnes som kapitalværdien af de fremtidige ydelser, som skal udbetales i henhold til ordningen. Pensionstilsagnene er primært baseret på lønnen på pensionstidspunktet. Kapitalværdien beregnes på grundlag af forudsætninger om den fremtidige udvikling i bl.a. lønniveau, rente, inflation og dødelighed.

De ydelsesbaserede ordninger er væsentligst afdækket i Danmarks Nationalbanks Pensionskasse under afvikling.

NOTER TIL REGNSKABET FOR ÅRET 2009

Note

34 Pensionsforpligtelser (fortsat)

Hovedtal for Pensionskassens regnskab er følgende:

	2009 mio.kr.	2008 mio.kr.
Pensionsforpligtelser og øvrige gældsposter ...	3.432	3.369
Dagsværdi af Pensionskassens aktiver	3.885	3.541
Egenkapital i Pensionskassen	453	172
Solvenskrav i Pensionskassen	137	135

Andre ydelsesbaserede ordninger er afdækket i et pensionsforsikringsselskab. En ordning med direktionen er hensat i bankens regnskab.

Pensionsforpligtelser for ydelsesbaserede ordninger og understøttelsestilsagn afdækket i pensionsforsikringsselskab udgør 51,3 mio.kr. pr. 31. december 2009, mens den i bankens balance indregnede hensættelse udgør 25,4 mio.kr.